

Keski-Suomen Maanpuolustaja

www.ksrespiirit.fi

Joulukuu 2013

Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti

32. vuosikerta

Hyvää Joulua ja menestystä Uudelle Vuodelle 2014!
Keski-Suomen Maanpuolustaja-lehti
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

PÄÄKIRJOITUS

Toiminnanjohtaja Erä pysäkillä

Kun Keski-Suomen Reserviupseeripiirin tuolloinen puheenjohtaja Esa Salokorpi vuoden 2006 loppukesällä tiedusteli allekirjoittaneen haluja ja mahdollisuutta aloittaa piirin toiminnanjohtajana vastasin aluksi kieltävästi, mutta kolmannen keskustelun jälkeen lupasin hoitaa hommaa ”sen aikaa kun piirihallitus etsii nuoremman miehen tehtävään”.

Tuota aikaa on kulunut jo reippaasti yli seitsemän vuotta, vaihdon aika on 1.1.2014. Tunnen tehneeni osani maanpuolustuksemme eteen sekä reserviläisenä että puolustusvoimien työntekijänä. Uudella ja tuoreella toiminnanjohtajalla on varmasti uusia ajatuksia ja virikkeitä annettavana reserviupseeritoimintaan. Eri asioista johtuen on Keski-Suomen reservipiireillä ollut em. vuodet omat toiminnanjohtajansa. Keski-Suomen reservipiirien kehittyvä hallintomalli tähtää kuitenkin vuoteen 2015 mennessä yhteisen toiminnanjohtajan malliin, kuten oli ennen allekirjoittaneen reserviupseeripiirin toiminnanjohtaja-kautta. Jos olet itse tai tiedossasi on tehtävään halukas ja sopiva henkilö niin ottakaapa yhteyttä reservipiirien puheenjohtajiin ja toiminnanjohtajiin.

Reserviupseeripiirin toimintavuodet ovat toteutuneet suunnitelmien mukaisesti tehtäviinsä sitoutuneiden piirihallituksien ja toimikuntien johdolla. SM tason kilpailut ovat olleet järjestelyiltään haastavampia kuin keskisuomalaisille upseereille järjestetyt toiminta- tai vänräikkipäivät. Yhteistyö MPK:n Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön kanssa on ollut hedelmällistä kuluneet vuodet. Keski-Suomen Aluetuomiston päälliköiltä ja reserviläisten asioita hoitaneilta upseereita olemme saaneet tarvitsemamme tuen. Keski-Suomen Maanpuolustussäätiö rs. on ollut Keski-Suomen Reserviupseeripiirin taikumiemhenä vuosikymmenien ajan.

Keskisuomalaisten reserviläisen painajaisuni toteutui kun puolustusvoimien muutoksen lakkautettavat varuskunnat tulivat tietoon. Keski-Suomen maakunta menettää kaksi kolmesta varuskunnasta vuoden 2014 loppuun mennessä. Reserviläisten aiheuttama paine kohdistuu MPK:n K-S KOTU-yksikköön ja sen kautta Ilmasotakouluun entistä vahvemmin. Nyt tarvitaan neuvottelutaitoisia tekijöitä. Toinen huoleni aihe on ollut reserviupseeripiirin laskeva jäsenmäärä. Erityisesti alle 35-vuotiaiden jäsenten kiinnostuksesta reservin toimintaan ei ole pidetty riittävästi huolta.

Aloittaessani toiminnanjohtajakauttani esittelin itseni Keski-Suomen Maanpuolustaja-lehdessä. Sanoin, että piiritoimiston ovi on auki kaikkiin ilmansuuntiin. Tuo lausuma on toteutunut, paljon hyviä tuttavuuksia on syntynyt ja sitä tietä yhteistyötä ja tapahtumia. Nyt on kiitoksen aika, kiitokseni kohdistan ketään unohtamatta kaikille tahoille joiden kanssa minulla on ollut ilo tehdä reservin upseerin vapaaehtoista maanpuolustustyötä!

Tuo otsikon arvoituksellinen ilmaisu ”Erä pysäkillä” tarkoittaa allekirjoittaneen paaluuta mieluisimpien harrastuksiensa ammunnan ja metsästyksen pariin metsästyssseuran Erä pysäiksi nimetyllä nuotiokatoksella saksanseisoja Lucan kanssa. Toivotan reservipiireille toiminnanäyteisiä ja menestyksekkäitä vuosia!

Reserviupseeriterveisin
Kari Löfgren
Reservin kapteeni

MISTÄ TUNTEE JOULUN?

Tämän joulun alla vanhat joululaulut ovat kovasti esillä. Hyvä niin, sillä niiden sisältämä viesti on usein tutkimisen arvoinen. Oma sanomansa on suomalaisille rakkaalla jouluaamun varpusella kuin Pohjolaan saapuneella joululla Sisiliasta käsin tarkasteltuna. Perinteiset suomalaiset joululaulut ovat keskenään kovinkin erilaisia teemoiltaan, mutta löytyykö niistä jokin yhteinen sävel – sellainen, josta tuntisi joulun?

Ehkäpä säveltäjämehtarimme Jean Sibeliuksen joulunvietosta löytyisi vastaus. Järvenpään Ainolassa joulua vietettiin aikoinaan perinteiseen suomalaiseen tapaan. Olennaisena osana noihin joulun perinteisiin kuului luonnollisesti musiikki. Kerrotaan, että joulunvietto alkoi Ainolassa aina samalla tavalla: mestari itse istui flyygelin ääreen ja soitti erään tietyn joululaulun - oman sävellyksensä. Tällä laululla oli vahva, etuoikeutettu sijansa suuren hirsihuvilan salissa kiirineiden lukemattomien jouluisten sävelmien joukossa.

Kyseinen laulu esiintyy Jean Sibeliuksen viiden joululaulun sarjassa, jonka hän numeroi opukseksi yksi, ensimmäiseksi teokseksi siis. Ensimmäiset runot ovat satusetä Topeliuksen käsialaa, mutta sarjan päätösräunon laati vuonna 1901 muutoin melko tuntemattomaksi jäänyt runoilija, lehtimiehenä paremmin tunnetuksi tullut Vilku Joukahainen. Tämä hänen unohtumaton joulurunonsa tunnetaan alkusanojensa mukaan nimeä On hanget, korkeat nietokset.

Vilku Joukahaisen runo on laulettu yli 200 eri äänitteelle 1920-luvulta nykypäivään. Lisäksi Sibeliuksen sävelmä on taltioitu soitinmusiikkina noin 20 äänitteelle. Siihen täytyy olla jokin erityinen syy. Vaikuttaa siltä, että säveltäjämeštari oivalsi sen, ja hänen sävellyksensä myötä meillä on mahdollisuus yrittää tavoittaa jotain, mikä tallentui Vilku Joukahaisen runoon jo vuosisata sitten. Sen, mistä tuntee joulun.

Tapaamme nähdä aika lailla vaivaa, jotta meille tulisi joulu ja juhla. Siivoamme huolella, valmistamme herkkuruokia, laadimme lahjalistoja, hankimme korean kuusen ja koristamme sen kynttilöin. Vaivannäöstäkö joulun siis tunnistaa?

Ahkerat jouluvalmistelut, tunnelmaa luovat kynttilät, hunta maassa, joululaulut – kaikki nämä auttavat kovasti saavuttamaan joulun tunnelmaa. Kaikki ne viittaavat oikeaan suuntaan, mutta mikään niistä ei itsessään aivan riitä vastaukseksi kysymykseen, mistä tuntee joulun.

Vilku Joukahaisen sittemmin perin tunnetuksi tullessa runossa joulun sanoma kiirii ilmoille lauluna, sanoina ja sävelinä. Laulu ilmentää sitä, mikä joulussa on luovuttamaton, sen ydintä. Joululaulu voi kantaa maasta aina taivaaseen asti, jos otamme joulun vastaan nöyrällä mielellä. Mutta mitä Joukahaisen runo ja Sibeliuksen sävelmä sitten pyytävät meitä ottamaan vastaan? Mikä on joulun ydin? Se, mikä valtaa sielun ja sydämen, ja särkee surun entisen?

Joulun ydin tuli kerran pienenä maailmaan, kun ei suuruuttaan sopinut taivaan avaruuksiin. Joulun ydin on Hän, joka syntyi seimeen, heinille härkien kaukalon.

Siitä tuntee joulun!

Jukka Helin
Yhteisen seurakuntapalvelun johtaja
Jyväskylä

Keski-Suomen reservipiirit hakevat toiminnanjohtajaa

Toiminnanjohtaja vastaa Keski-Suomen Reserviupseeripiirin ja Reserviläispiirin strategian toteutumisesta sekä vapaaehtoisorganisaation toimivuudesta ja veto-voimaisuudesta piirien alueella. Hän valmistelee piirien asiat piirien yhteiselle työvaliokunnalle, toteuttaa piirikokousten ja piirihallitusten päättämät asiat käytännössä, hoitaa piiritoimistoa sekä taloutta yhdessä taloudenhoitajan kanssa.

Toiminnanjohtaja johtaa ja kehittää piirien toimintaa sekä huolehtii ja vastaa sitoumusten ja sopimusten täyttymisestä. Toiminnanjohtaja vahvistaa yhteistyötä järjestön sisällä ja sidosryhmien kanssa. Tehtävä edellyttää reserviläistoiminnan tuntemusta, periaatteiden noudattamista, arvojen esillä pitämistä ja yhteistyötä puolustusvoimien kanssa.

Hakijalta odotetaan soveltuvaa tutkintoa, kokemusta vastaavista johto- ja esimiestehtävistä sekä talous- ja hallinto-osamista. Vapaaehtoistoiminnan tuntemus, viestintä- ja markkinointiosaaminen sekä

hyvät sosiaaliset taidot ovat tärkeitä. Kyky innostaa, esiintyä ja johtaa ovat myös keskeisiä valintakriteereitä.

Vapaaamutoiset hakemukset palkkiotoinnukseen on toimitettava 31.1.2014 mennessä osoitteella:
**Keski-Suomen reservipiirit
Gummeruksenkatu 7
40100 JYVÄSKYLÄ.
Kuoreen merkintä ”Toiminnanjohtaja”.**

Lisätietoja tehtävästä antavat piirien puheenjohtajat, nykyiset toiminnanjohtajat ja taloudenhoitaja:

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
Santeri Heinonen 040 829 5697
Kari Löfgren 0400 163 470

Keski-Suomen Reserviläispiiri ry
Jouko Hyppönen 0400 500 231
Tapio Paappanen 0400 626 695

Taloudenhoitaja
Harri Jaakkola 050 598 7376

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA | Lehden seuraava numero ilmestyy viikolla 9 helmikuussa 2014. Lehteen tarkoitettu aineisto suoraan päätoimittajalle 5.2.2014 mennessä.

Lehti on Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti, joka uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustapahtumia. Lehteä ei voi tilata, vaan se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun. Osoitemuutokset on toimitettava suoraan oman liiton jäsenihteerille.

RUL: jasanasiat@rul.fi, puh. 09 405 62011
RES: jasanasiat@reservilaisliitto.fi, puh. 09 405 62010
Fax molemmille: 09 499 875

Julkaisijat:
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:
Tapio Paappanen, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695, 040 755 8919
paatoimittaja@ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:
Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
veijo.mononen@gmail.com

Lehden vakituiset avustajat:
Pentti Ruohotie, Tampere, Hannu Karjalainen, Jämsä,
Marti Porvali, Jyväskylä, Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä,
Kari Löfgren, Jyväskylä, Kari Hämäläinen, Viitasaari,

Sivunvalmistus ja taitto:
Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Kannen kuva: Kari Löfgren
Painopaikka: Pirkanmaan Lehtipaino Oy, Tampere
Reserviupseeripiiri:
reserviupseeripiiri@ksrespiirit.fi

Piirien verkkosivut:
www.ksrespiirit.fi
Verkkosivuvastaava Kari Löfgren

Reserviläispiiri:
Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
reservilaispiiri@ksrespiirit.fi

Piiritoimisto:
Gummeruksenkatu 7, 40100 JYVÄSKYLÄ

Piirien puheenjohtajat:
RUP: Timo Salo, Äänekoski, puh. 0400 794 401
RES: Jouko Hyppönen, Konnevesi, puh. 0400 500 231

Piirien taloudenhoitaja:
Harri Jaakkola, Äänekoski, puh. 050 598 7376

Etenemistä rakennetussa ympäristössä harjoiteltiin.

Kenttälääkinnän harjoituksesta.

FAKTA

Maakuntajoukot kuuluvat puolustusvoimien kokoonpanoon. Ne ovat alueellisia ja vapaaehtoisista reserviläisistä muodostettavia joukkoja.

Joukkoon ja sen toimintaan sitoudutaan viiden vuoden ajaksi kerrallaan.

Maakuntajoukkoihin rekrytoidaan oman kotiseudun puolustamiseen sitoutuneita vapaaehtoisia reserviläisiä. Reserviläisten paikallistuntemusta ja osaamista hyödynnetään henkilösijoituksissa.

Suomenselän maakuntakomppania harjoitteli

Joukko sovelletun ammunnan harjoituksessa.

Lähes sata harjoittelemaan motivoitunutta Suomenselän maakuntakomppaniaan kuuluvaa vapaaehtoista reserviläistä harjoitteli ja kertasi osaamistaan Keuruulla syyskuun 3.-5.päivä. Tällä kertaa kertaava joukko koostui lähinnä pohjoisen Keski-Suomen miehistä ja naisista. Sotilastaitoja kertasi 82 miestä ja 3 naista. Tarjolla oli myös uusiakin asioita ja ne otettiin vastaan iloisin mielin.

Harjoitusten aiheina olivat: lääkintä kenttäoloissa, eteneminen rakennetussa ympäristössä ja sovellettu ammunta. Harjoituksen johtaja Keski-Suomen alue-toimiston päällikkö everstiluutnantti Janne Oksanen kertoi sovelletun ammunnan olevan uutta, koska se on tänä vuonna otettu käyttöön varusmieskoulutuksessa. Uusi ammunnan harjoittelumuoto vastaa enemmän taisteluolosuhteita. Maalitauluihin oli ammuttava niin pysty- kuin myös polviasennosta välillä vähän edeten ja lipasta vaihtaan.

Kertausharjoituksen aikana tiedusteltiin myös reserviläisten halukkuutta jatkaa maakuntakomppaniassa. Useita sitoumuksia uudistettiin seuraavan viiden vuo-

den ajaksi. Suomenselän komppanian päällikön kapteeni Sami Pasasen toiveena oli, että maakuntajoukkoihin tulisi lisää erityisesti nuoria miehiä ja naisia. Erilaisia koulutuspolkuja ja koulutuspaketteja on yritetty kehittää uusien reserviläisten saamiseksi toimintaan mukaan.

Maakuntajoukot voivat joutua tositoimiin myös syvän rauhan tilan vallitessa. Muutama vuosi sitten Nokian vesikriisin aikana virka-aputehtäviä toteutettiin maakuntajoukkoihin kuuluneiden reserviläisten voimin. Maakuntajoukon paikallisten olosuhteiden tuntemus on yksikön muidenkin tehtävien suorittamisessa avaintekijä.

*Teksti: Tapio Paappanen
Kuvat: Harri Mertaniemi*

Veteraaniperintöä maakuntakomppanialle

JR 50 on Suomenselän komppanian oma perinnejoukko

Eino Pajunen ja Martti Porvali valottivat JR 50:n historiaa ja sotakokemuksia komppanian kertausharjoituksessa Keuruulla.

Ainutlaatuinen rykmentti

Martti Porvali kertoi osuudessaan Suomenselän maakuntakomppanian perinnejoukon, JR 50:n sijoittumisesta eversti Kaarlo Heiskasen 11. Divisioonaan. Samassa yhtymässä taisteli myös ns. tuntemattoman sotilaan rykmentti JR 8 sekä JR 29. Kun Porvali kävi valaisevasti läpi rykmentin tärkeimmät komentajat ja taistelupaikat, yleinen raami alkoi hahmottua Suomenselän maakuntajoukon taistelijoille.

- Mikä tekee tästä teidän valitsemastanne perinnejoukosta erikoisen? kysyi Porvali esityksensä päätteeksi ja vastasi: JR 50 oli reserviläisrykmentti, ja toimi koko sodan ajan. Sillä oli oma lippu jo silloin, ja sen komentaja eversti Martti Aho nimitettiin kahdesti Marskin ritariksi. Sotatoimensa rykmentti hoiti menestyksekkäästi. Sen raskaan sotatien voi nähdä esimerkiksi Viita-

pää noin 150 JR 50:n sankarivainajaa. Nämä seikat tekevät rykmentistä ainutlaatuisen.

Tali-Ihantalasta Muonioon

"Hyökkäystavoitteemme on Talinmylly ja kaverin pitää näkyä koko hyökkäyksen ajan niin ettei ammuta omia". Näin aloitti osuutensa JR 50:n veteraani Eino Pajunen siteeraten joukkueenjohtajansa hyökkäyskäskyä Konkkalan kallioilla kesällä 1944.

Suomenselän maakuntakomppanian kertausharjoitus on lopuillaan ja Keuruun varuskunnan elokuvasalilla on hiiskumaton hiljaisuus Pajusen kertoillessa sotakokemuksiaan JR 50:n riveissä. Pajunen toimi 1. pataljoonan 3. komppaniassa konepistoolimiehenä vuoden 1942 varusmieskoulutuksensa jälkeen sodan loppuun saakka.

"Kyllä armeijasta on iloa ollut, se on kustantanut minulle ilmaisen ulkomaanmatkan ja kaksi laivamatkaa", hauskuttaa Pajunen nuoria kuulijoitaan. Pajusen sotatie jatkui komppaniassaan

ensin Syvärille, Kannakselle, Viipurin lähistölle ja siitä Lapin sotaan aina Yli-Muonioon saakka. Tuuria hänellä oli matkassa, sillä monta miestä kaatui viereksi ja takaa, mutta Einoon ei osunut.

Vanginsieppaukset olivat yleisiä Syvärillä, aina sai vartiossa pelätä Volgan miesten juonia. Eino Pajunenkin kävi kääntymässä eräänä yönä tukikoh- tien välissä vain muutaman kymmenen metrin päässä kymmenestä ryssästä. Niiden käyttäyspaikat löytyivät seuraavana aamuna.

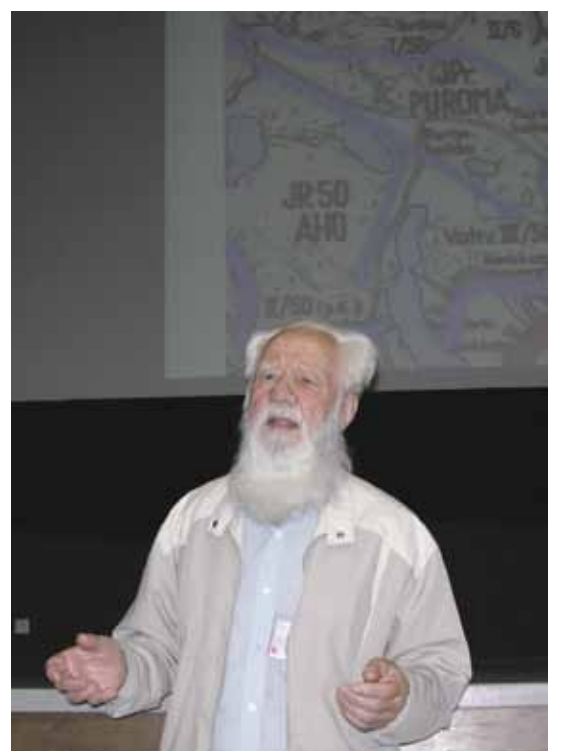
Venäläisten suurhyökkäystä py- säyttämään Tali-Ihantalan maastoon komennettiin kesäkuun lopulla 1944 myös JR 50. Juustilassa oli kaikki sodan melskeet jo vastassa. Siitä Ihantalaan päin, se maasto oli kalliainen ja kivinen, pirullinen maasto. Reput jätettiin notkelmaan ja matkaa jatkettiin vain leipä- ja lipaslaukut matkassa. H-hetki oli Konkkalan kallioilla 28.6. kello 8:50. Siellä Pajunen koki kovimmat vihollisen tykistökeskitykset kallioisessa maastossa. Ainoastaan komppania, johon Pajunen kuului, pääsi Aniantielle.

Siellä puolijoukkue piti pintansa hetken aikaa, mutta joutui vetäytymään miesten huvetessa ympäriltä. Kolmen vuorokauden yhtämittaisten taisteluiden jälkeen komppaniasta oli jäljellä vain 8 kuolemanväsynyttä miestä.

Rajut tilanteet eivät unohdu koskaan: joka aamu, kun avaan silmäni, muistan kuin eilisen päivän lähietäisyydeltä venäläiseen ampumani konepistoolisarjan. Volgan poika kerkesi heittää ensin käsikranaatin, joka haavoitti takanani olleen luutnantin. Joka päivä se on mielessä, niin paha asia se on. - Hyvä johtaja on sodassa rauhallinen ja näyttää esimerkkiä. Joukkueen johtaja Kotilainen oli hyvä johtaja, se piti poijistaan huolta, ja oli lähellä koko ajan. Esitykseen varattu aika loppuu. Lapin sota jää kerrottavaksi seuraavan harjoituksen yhteyteen.

Vuosittain kesäkuun 8. päivänä yksikkö laskee seppeleen Suolahden vanhalla asemalla sijaitsevalle JR 50 muistomerkillle. Myös rykmentin lippua kannetaan ylväästi veteraanien ponnisteluja kunnioittaen.

*Teksti ja kuva:
Kari Hämäläinen*

Veteraani Eino Pajunen kertoi JR 50:n vaiheista.

Terwasoutu-kokoustapahtuma Oulussa

Mikko Halkilahti Reserviupseeriliiton johtoon

22.-24.11.2013 järjestettiin Oulussa Suomen Reserviupseeriliitto ry:n, Reserviläisliitto – Reservin Aliupseerien Liitto ry:n, Maanpuolustusnaisten Liitto ry:n, Maanpuolustuskiltojen Liitto ry:n ja Reserviläisurheiluliitto ry:n yhteinen Terwasoutu-kokoustapahtuma. Se oli historiallinen: ensimmäisen kerran yhtä aikaa oli koolla viisi valtakunnallista maanpuolustusjärjestöä ja vielä samassa paikassa.

Maanpuolustusjärjestöjen yhteinen tapahtuma oli oiva osoitus järjestöjen hyvästä yhteistyöstä. Vaikka kaikilla järjestöillä onkin omat toimintatapansa ja ne toimivat omista lähtökohdistaan, on kaikilla kuitenkin yhteinen päämäärä:

MIKKO HALKILAHTI

* RUL:n uusi puheenjohtaja

* Reservin kapteeni

* Salon seudun reserviupseereista

* Agronomi ja maanviljelijä

* Harrastaa metsästystä, ammuntaa ja reserviupseeritoimintaa

toiminta yhteisen isänmaamme ja sen kansalaisten parhaaksi. Terwasoutu-nimi kuvaa hyvin tätä yhteistä päämääräämme: olemme kaikki samassa veneessä ja soudamme samaan suuntaan.

Viiden järjestön yhteinen tapahtuma vaatii tietenkin runsaasti kokoustiloja. Syyskokoustapahtumien yhteydessään kokoontuvat usein myös järjestöjen hallitukset. Radisson Blu-hotellista riittävästi tilaa löytyi.

Suuri tapahtuma monine kokouksineen vaatii onnistuakseen täsmällisyyttä aikataulujen suhteen. Tämä ei kuitenkaan maanpuolustusjärjestöjä haitannut, sillä meidän olemme tottuneet täsmällisyyteen.

Teksti: Jouko Hyppönen

Maanpuolustusjärjestöjen yhteisen tapahtuman huomioarvo tiedotusvälineissä on huomattavasti suurempi kuin kunkin järjestön oman tapahtuman huomioarvo. Yhdessä toimien saamme tehokkaasti levitettyä vapaaehtoisen maanpuolustuksen ilosanomaa kaikelle kansalle.

Kaiken kaikkiaan viiden eri maanpuolustusjärjestön yhteinen tapahtuma oli myönteinen kokemus. Tältä pohjalta kannattaa jatkaa. Pieni ”ongelma” perinteen jatkamiselle tämänvuotisessa laajuudessaan on se, että Reserviupseeriliitto järjestää liittokokouksensa vain kolmen vuoden välein. Välivuosina voimme kuitenkin koontua neljästään.

Kuvat: Kari Löfgren

RUL:n aiempia puheenjohtajia Oulussa. Vasemmalta Mika Hannula pj 2008-2013, Juhani Pura, liittovaltuuston pj 1999-2007, Tapio Peltomäki pj 2002-2007 ja Pekka Selin pj 1996-2001.

Puolustusministeri puhui MNL:n kokouksessa

Oulun kokousviikonloppu oli hieno voimainkeino, missä Maanpuolustusnaisten Liitto ry oli ainut mukana oleva naisjärjestö. Liittohallituksen jäsenet olivat kutsutuna kaupungintalolle perjantai-iltana muiden järjestöjen edustajien kanssa.

Lauantai meni kokoustaen ja tavaten oman liiton naisia. Kokouksemme oli hyvin keskusteleva ja kuulumme kokeneiden maanpuolustusnaisten kommentteja mm. tulevasta liittomme sääntöjen päivityksestä ja uudesta pronssises-

ta mitalista, joka tulee hopeisen ja kultaisen rinnalle. MNL:n ulkoasu alkaa olla myös uudistettu verkkosivujen, esitteen ja Topakka-lehden osalta. Kaikkea sitä vapaaehtoisesti naiset syksyn aikana ehtii teemmään! Lauantaina oli myös hieno juhlaillallinen tiernapoikaesityksineen sekä tanssiorkesterin viihdyttäessä monisatapäistä juhlayleisöä.

Oulun tuomiokirkko kutsui sunnuntaiaamuna kokouksiansa kirkon kuunteleman tuomiosunnuntain sanaa, jonka jälkeen järjestöjen lippulinna marssi takaisin hotellil-

le. Siirryimme maanpuolustusjuhlaan rauhanyhdistykselle, jonne saapui puolustusministeri Carl Haglund juhlapuhujaksi. Juhlan tunnelma oli lämminhenkinen, jossa jokaista osallistujaa yhdisti isänmaallisuus ja yhteinen maanpuolustustahto. Tämä sama hyvä henki oli koko viikonlopun ajan aistittavissa, siellä missä maanpuolustusjärjestöjen edustajat kokoontuivat.

Teksti: Tiina Ronkainen

Kuninkaat käskivät - isänmaa kutsui Matti Hyvärinen teki kirjan

Kirja kokoaa eri lähteissä olevat paikallis- ja sotahistorian tiedot yhtenäiseksi ja aikajänteeltään pitkäksi historiikiksi. Kirja seuraa paikallista sotahistoriaa 800 vuoden aikajänteellä aina varhaiskeskiajan linnavuorista viime sotiin ja veteraanien perintöön. Kokonaiskuvan saamiseksi paikalliset tapahtumat ja kokemukset on taustoitettu ja kytketty valtakunnallisiin, jopa maailmanpoliittisiin tilanteisiin.

Kirja jakaantuu neljään osaan: Ruotsin vallan aikaan, autonomiaan ja itsenäisyyden aikaan ns. vaaran vuosiin saakka. Neljännessä osassa on kuvattu veteraanien perinnön vaalimista Korpilahdella 2000-luvulla.

Yhtenäistä Korpilahden kotiseutu- ja sotahistoriaa yhdistävää teosta näin pitkältä ajanjaksolta ei ole olemassa, joten kirja täyttää nyt

tämän aukon. Teos pyrkii kertomaan, miten korpilahtelaiset ovat olleet pieni palanen suuressa sotien ja valtapolitiikan palapelissä kautta aikojen. Korpilahdelta lähettiin sotaan kuninkaan käskystä jo 400 vuotta sitten, jolloin sotaväen pakko-otoilla varustettiin Ruotsin suurvalta-armeijaa 1600-luvun alussa. Viimeisen kerran noudatettiin Isänmaan kutsua kesällä 1941, jolloin lähettiin jatkosotaan.

Kirjassa on 182 sivua ja monipuolinen kuvitus, yhteensä 169 kuvaa, valokuvia, karttoja ja dokumentteja. Suurin osa, noin 80 % on ennen julkaisemattomia. Kuvatekstein nämä kuvat täydentävät ja elävöittävät kirjan sisältöä. Niin ikään kirjaan on otettu muutamia muisteloita, joiden avulla on saatu myös yksilötason näkökulmaa enemmän esille.

Kirjan hinta on 28,00, alv 0 %. Kirjaa voi tilata sähköpostitse tai puhelimitse kirjoittajalta. Postitse toimitettavan kirjan hintaan lisätään postikulut.

matti.hyvarinen@innoverkko.com
puh. 0400 327 613

Matkalla kokoukseen

- Mitä liittoja siellä liittokokouksessa oikein on? Tarkistus nettisivuilta.
- Reserviläiset, Reserviupseerit, Naisten liitto, Urheiluliitto ja Killat.
- Miten liitot eroaa toisistaan?
- No reserviläiset tykkää ampua. Upseerit myös, mutta niillä on isommat aseet. Niin kuin tankit. Naiset hoitaa sota-aikana muonituksen ja muun tarpeellisen. Urheilijat? Ne varmaan juoksee.
- Entäs Kilta?
Kukaan ei tiennyt.
- Siis onko Kiltalaiset vielä palveluksessa, vai onko nekin jo pois potkittuja?
Asia jäi selvittettäväksi.

Kohtaaminen Oulussa

- Tervetuloa Terwasoutuun, Maanpuolustusnaisten Liiton ilmoittautumispiste on oikealla.
- Kiitos. Missä on Reserviläisliiton ilmoittautumispiste?
- Eh..., jossain tuolla takana.
Lähden kävelemään ”tuonne taakse”. Tervetulo-toivotuksen toivottaja hihkaisee vielä perään:
- Maanpuolustusnaisten Liiton ilmoittautumispiste siis on tuolla oikealla.
Hymyilen ja sanon:
- Kiitos
Ja jään miettimään, mahtaako Reserviläisliiton liittokokouksessa olla montaa naista.

Pohdintaa liittokokouksessa

Liittokokous alkaa. Viereisessä huoneessa kokoontuu toinen liittokokous ja tilojen äänet sekoittuu toisiinsa.
- Kuuluuko ilman mikrofonia?
- Ei kuulu, yleisö vastaa.
Mikrofoni särkee ääntä. Otetaan pois käytöstä. Sovitaan niin, että ääni kuuluu.
- Onko teille jaettu työjärjestyksestä, viereisessä pöydässä istuva kokousedustaja kysyy hiljaisella äänellä.
- Ei ole, kuiskaakaan takaisin.
Puheenjohtaja luettelee vuoden 2014 painopistealueet:
- Tiedotus, edunvalvonta ja reservin laajan ampu-
matoiminnan ylläpito.
- Ne todella tykkää ampua, mietin mielessäni.
Hallituksen nais ehdokkaista saadaan aikaiseksi äänestys.
- Äänestyslappuun yksi, kaksi tai maksimissaan kolme nimeä, puheenjohtaja kertaa.

Epäselvyyksiä äänestysmenettelystä. Ääntenlaskija hukassa. Mikrofonit ei edelleenkaan kuulu.
- Normiliittari, samaa sähläystä kuin muuallakin, vastaan kokouksen jälkeen kysyjälle kokoustunnelmista.

Sivusta kuultua

Kirkonmenojen jälkeen lippukulkueeseen osallistuneet vertailevat marssikokemustaan:
- Melkein kalautin edellä kävelevää lipputangolla päähän kun liukastuin.
- Edessä kävelevä meni osan matkan sivuluisua, kun kengät ei pitäneet.
- Marssin tahti oli ihmeellinen, ihan kuin sambaa tanssisi.
Kuuntelen ihmeissäni. Näin sivusta katsoen näytti todella sotilaalliselta ja arvokkaalta.

Puheita maanpuolustusjuhlassa

- Uskottava puolustus voidaan rakentaa vain yleisellä asevelvollisuudella.
Edessä istuva peukutti.
- Puolustusvoimien rahoituksen epätasapaino vaatii vakavaa keskustelua ja toimenpiteitä.
Edessä istuva ei reagoinut.
- Maanpuolustus on koko kansan asia. Itsenäisyys on meidän kaikkien turva.
Peukku nousi taas pystyyn.
Nauratti. Ei jäänyt epäselväksi, mikä kommentista oli puolustusministerin suusta.

Tiivistelmä kotimatalla

- Täh?
- Taidat olla omissa ajatuksissasi. Siis kysyin, että saitko irti jotain tästä viikonlopusta?
- No joo. Ainakin uusia tuttavuuksia. Ihan hauskaa oli.
Ajatukset harhailee, mietin laittaisinko saunan päälle kun pääsee kotiin.

Eeva-Kaisa Rouhiainen

Kirjoittaja on Tikkakosken reserviläisten jäsen, nainen, ei ole käynyt armeijaa ja oli ensimmäistä kertaa elämässään reserviläisten liittokokouksessa.

Kilpailijat - kolmiriviin järjesty!

ResUL:n maastokilpailu Jyväskylässä 5.10.2013

Maastokilpailijoiden ojennus.

Oli lokakuun 5. päivä Keski-Suomen Ampujat ry:n ampujien majan pihassa. ResUL:n maastokilpailun osanottajat ja toimitsijat järjestyivät avajaisiin kilpailun apulaisjohtaja Harri Mehton kulluvalla ja selkeällä äänellä antamien sotilaallisten komentojen mukaan.

Hetkessä oli noin viidenkymmenen ihmisen joukko valmis avajaisia varten. Ennen muita puheita Suomen lippu nousi salkoon Henri ja Eetu Kratsin toimesta. Kilpailukansa lauloi ensimmäisen säkeistön Lippulaulusta. Järjestelykoneiston muodosti Jyväskylän Seudun Reserviläiset ry:n jäsenet. Omaan maakuntaan maastokilpailusta jäi H40 sarjan mestaruus. Sarjan voitti kapteeni Heikki Aarrejoki.

Avajaisiin liittyen seurakuntapastori Tuomas Palola piti kenttähartauden. Hartauden jälkeen kuului toimittajan korviin kilpailuorganisaation suunnasta siteeraus Tuntemattomasta sotilaasta tilanteesta, jossa sotamies Vanhala lausui näin: ”Jopa pit pappi soarnan”.

Näin päästiin alkuun ja seuraavaksi kilpailun johtaja, kokenut suunnistuspäällikö Matti Krats toivotti osanottajat tervetulleiksi Jyväskylään kilpailemaan. Avajaisanoissaan hän painotti kilpailun

osa-alueiden taitojen tärkeyttä. Suomen käymissä sodissa silloisten reserviläisten suojeluskuntien toiminnoissa saamat opit joutuivat vaativan testin kohteeksi. Opetuilla taidoilla selvitettiin monista kiperistä tilanteista. Matti Krats toivoi rehtiä kilpailumielteä kaikille ja antoi seuraavat puheenvuorot lajijohtajille, jotka kertoivat viime hetken ohjeita kilpailijoille.

ResUL:n maastokilpailu koostuu kolmesta osasta. Ensimmäisen osan, jossa on määritettävä tarkat koordinaatit ennalta ilmoitettuun kohteeseen. Tämä rasti sijaitsi Jyväskylässä Seppälänkankaalla nykyisen Biltoma-liikkeen takana olevalla kumpareella, josta aukeni kaunis syyspäivän näkymä kaupungin suuntaan. Suunnistusosuuksella oli reittejä, joiden pituus vaihteli ikäsarjojen mukaan 2,5 km:stä 7 kilometriin. Ammuntasuoritus oli 10 laukausta pienoispistoolilla (cal .22) 25 metrin matkalta m 68 tauhuun. Ammunta suoritetaan seisten ja niskahihnan käyttö sallitaan.

Jyväskylän Seudun Reserviläiset ry:n kilpailukoneisto selviytyi hyvin kilpailun organisoinnista. Edellisen kerran yhdistyksen järjestämä kilpailu oli vuonna 2009. Joukkue-mestaruus meni tänä vuonna Varsinais-Suomeen ja henkilökohtainen yleisen sarjan voitti ylikersantti Joakim Siirilä ORUP:sta.

Sarjojen voittajat:

D
Johanna Saari
Satakunta
D50
Hillevi Syvänterä
Etelä-Häme
H
Joakim Siirilä
ORUP
(Opiskelevat reserviupseerit)
H40
Heikki Aarrejoki
Keski-Suomi
H50
Timo Salonen
Etelä-Häme
H60
Heikki Hiilo
Etelä-Häme
H70
Antti Ylitalo
Pirkanmaa
H75
Esko Ranta
Päijät-Häme

Joukkuekilpailu

1. Varsinais-Suomi (ylil Mikko Hautala, kers Pasi Saastamoinen, kers Markku Pulliainen, alik Mika Kilpeläinen)

Täydelliset tulokset on luettavissa Keski-Suomen reservipiirien ja Jyväskylän Seudun reserviläiset ry:n verkkosivuilta.

Harri Mehto, kilpailun apulaisjohtaja.

Matti Krats, kilpailun johtaja.

Tehtävärastilta. Piti arvioida etäisyyttä syksyn ruskaan peittyvässä maastossa.

Pekka Kalteenmäki – 700 mitalin mies

Olin kahvikupillisella Keski-Suomen Ampujien majalla ja keskustelukumppaniksi istahti samaan pöytään Jyväskylän reserviupseerin jäsen Pekka Kalteenmäki. Keskustelu sivusi meneillään ollutta ResUL:n maastokilpailua. Ympäriällä oli kilpailijoita, jotka valmistautuivat suorituksiinsa. Pekka kertoi, että hän on osallistunut varusmiespalveluksensa jälkeen vuodesta 1951 alkaen kaikkiin maastokilpailuihin poislukettuna vuodet 2011 – 2013. Ikää tulee tänä vuonna kunnioitettava 83 vuoden mittainen taival täyteen.

Pekka Kalteenmäki on ollut koko ikänsä innokas urheilumies. Hän on myös 5-vuotiaasta pojasta lähtien liikkunut isänsä kanssa metsissä. Isä oli metsätyönjohtaja. Pekan tehtävänä oli lyödä ns. kantoleimoja, joita hän sitten päivän ajan teki ja päivän päätteeksi väsyneen viisivuotiaan pienen ihmisen kantoi kotiin isä tai muut työntekijät.

Erikoinen urheilumuisto tuli keskustelun kuluessa esiin vuodelta 1956, jolloin urheiluseuran sihteeriksi kysyttiin Pekalta, että ottaisiko hän osaa 100 metrin juoksuun. ”Ei, ilmoitat minut keihäänheittoon”, oli Pekka vastannut. Sihteeriksi ihmetteli sitä, että eihän

Pekka ole koskaan keihästä heittänyt. Kisat pidettiin Lammilla ja sen voitti Soini Nikkinen vajaan 70 metrin tuloksella. Pekka Kalteenmäki oli keihäskilpailussa toinen häviten 7,5 metriä Nikkiselle, joka sitten kolmen viikon kuluttua heitti uuden maailmanennätyksen, 83 metriä.

Kun Pekka Kalteenmäeltä on joku joskus kysynyt saavutettujen mitalien lukumäärää. Vastaus tulee kuin apteekin hyllyltä: ”700 mitalia, joista 225 kultaista.”

Teksti ja kuvat:
Tapio Paappanen

Pekka Kalteenmäki käsihjelmaa tutkimassa.

Lähtöluetteloita tarkastellaan kisatoimistossa. Saku Liehu oikealla.

Miehet vaihtuvat, tehtävät säilyvät ja toivottavasti kehittyvät

Vuoden 2013 toimintavuosi on pian päätöksessään myös MPK:n Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikössä. Päättävä vuosi onnistui kokonaisuutenaan odotusten mukaisesti, kiitos aktiivisten vapaaehtoistoimijoiden ja toimintamme tukijoiden.

Puolustusvoimien 19:stä tilaamista kurseista toteutui 17. Suurin pettymys oli KRH-kurssin peruminen vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Reserviläiset valittavat vähäistä harjoitusmäärää, mutta tämä ei tue tuota väitettä. Toinen peruuntuneista kurseista oli varsinaiseen lääkintäharjoitukseen liittynyt valmistava kurssi. Asetetut reserviläismäärät jäivät myös hiukan tavoitteista pv:n tilaamilla kursseilla. Kurssipalautteiden keskiarvotavoite 4,20 ylitettiin lähes kaikilla kursseilla.

Sotilaallisia valmiuksia palveleville kursseille saapui osallistujia hiukan odotettua vähemmän, mutta koulutusvuorokaudet vastaavasti ylitettiin, samoin kurssipalautteiden keskiarvot. Sotilaallisten kurssien toteuttaminen tuntuu olevan kansallinen ongelma. Reserviläiset eivät hakeudu kovinkaan innokkaasti omilla kustannuksillaan parantamaan valmiuksiaan. Tämä on osin ymmärrettävääkin. Vartu-kursseilla tehtiin kaikilla osa-alueilla reilut ylitykset.

KSkotun kurssien kokonaistavoitteista jäätin ainoastaan osallistujamäärätavoitteesta 2500 reilulla sadalla henkilöllä. Viime vuosien vertailussa kurssivuorokaudet ylsivät ennätykseensä, sen sijaan kurssilaisten kokonaismäärästä jäätin hiukan kahden edellisen vuoden tasosta. Varsinaisia kursseja oli ennätykselliset 90 ja lisäksi muita tapahtumia 15.

Motivoitunutta joukkoa

Tällaisten tulosten saavuttaminen vaatii sitoutuneen ja motivoituneen joukon. On myös mukava todeta, että mukana on runsaasti nuorta tai nuorehkoa sa-sijoitettua joukkoa. Myös naisten osuus toiminnassa on Suomen kärkiluokkaa.

Kiitos hyvistä tuloksista kuuluu ehdottomasti kahdelle taholle. Vapaaehtoistoimijoille, jotka kerta toisensa jälkeen ovat ottaneet aitoa vastuuta kurssien valmisteluista ja toteuttamisesta. Toinen nöyrän kiitoksen ansaitseva taho ovat toimintaamme tukeneet joukko-osastot. Ilman näiden tukea ei toimintaa voitaisi juurikaan toteuttaa.

Tehtäväni MPK:n Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikön päällikkönä päättyy vuoden vaihteessa. Hiukan vajaa kuuden vuoden työ vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen kentällä yhdistettynä varsinaiseen virkaan puolustusvoimien palveluksessa, yhteensä noin 35 vuotta, ovat olleet sangen antoisaa aikaa. Yhden käden sormiin mahtuvat ne päivät, jolloin ei ole ollut kiva lähteä töihin. Ajan saatossa olen saanut toimia usean tuhannen varusmiespalveluksessa olleen asevelvollisen, reserviläisen, palvelustoverin ja muun maanpuolustushenkisen joukon, viranomaisen tai yhteistyökumppanin kanssa.

Aikansa kutakin, mutta joskus on osattava luopua ja antaa tilaa nuoremmille ja toivon mukaan myös uusille tuulille.

MPK:n merkitys tulee kasvamaan

Puolustusvoimien komentaja ilmoitti puolustusvoimauudistusperusteiden yhteydessä helmikuussa 2012, että vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen merkitys kasvaa. MPK:n merkityksen kasvu pv:n sodan ajan toimintakentässä tarkoittaa sitä, että sitä täytyy olla suunnittelemassa ja toteuttamassa sa-kelpoiset ihmiset. Ensimmäisistä noilla perusteilla päätin tuolloin lähes pari vuotta sitten, että sa-sijoituskelpoiselle jatkajalle täytyy antaa tilaa ja ilmoitin jääväni tehtävästäni eläkkeelle vuoden 2013 lopussa, vaikka viisivuotisesta sopimuksesta olisikin ollut jäljellä vielä yksi vuosi.

Useimmista asioista jää hyvä mieli, voin levollisin mielin siirtyä seuraamaan toimintojen etenemistä ja

kehittymistä. Päätuotteeseen eli koulutustuloksiin olen tyytyväinen. Niin laadulliset kuin lukumääräiset tulokset täyttivät yleensä odotetusti. Myös yhteishengen voin todeta olleen pääosin hyvän, joskin ajoittaisia karikoitakin on luonnollisesti ollut näin suuressa joukossa. Onneksi olemme erilaisia, meille kaikille on ollut tilaa. Puolustusvoimien ja varsinkin joukko-osastojen ja niistä vielä erityisesti päätukijajen eli Ilmasotakoulun erikseen mainiten, antaman tuen olen saanut kokea olleen aivan erinomaisen. Pv:n sijoittaman sa-henkilöstön koulutuksen uskominen kurssiellemme on ollut puolustusvoimien luottamuksenosoitus kouluttatuneita vapaaehtoistoimijoitamme kohtaan. VAPEPA:n kanssa orastuksesta kukkaan puhjenneseen yhteistyöhön olen hyvin tyytyväinen. Tästä on hyvä jatkaa yhteistyötä. Naisten suuri osuus toimintoissamme osoittanee, että silläkin sektorilla on onnistuttu, kiitos siitä naisillemme.

Sosiaalinen media seuraajille

Toimintoissani en ole halunnut hyväksyä välinpitämättömyyttä, pv:n antamien normien oikaisuja enkä edes niiden yrityksiäkään, vilpistä puhumattakaan. MPK:n tunnettavuudessa on parantamisen varaa, siinä olisi ollut ajan sallissa työsarkaa. Sosiaalisen median tuomaan huumaan minua ei saatu mukaan enkä tiedä sen avulla saadun erityistä apua muuallakaan, mutta kiistatta Facebookit ja muut sosiaalisen median työkalut lienevät välttämättömiä tulevaisuudessa. Seuraajani korjannevat tämän vajeen.

Kunta- ja paikallispäällikköverkostot ovat toimineet sangen vaihtelevasti. Olin voinut olla huomattavasti aktiivisempikin, mutta kuten olen aiemminkin kertonut, en ole lähtenyt pihtisynnytyksiin, vaan näitä toimintoja on käynnisteltävä vasta sitten, kun siihen on ilmennyt aitoa halukkuutta. Olen tietoisesti pyrkinyt olemaan tunkematta itseäni tai MPK:ta ainakaan tietoisesti kenenkään asiantuntijan tontille. Monilla tahoilla syntyi hyviä ja luontevia kumppanuuksia ja ystävyyssuhteita.

Kolmas sektori on mahdollisuus

Harras toiveeni on saada viranomaistahot nykyistä paremmin ymmärtämään kolmannen sektorin mahdollisuudet tukea viranomaistoimintaa. Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan (YTS) kirjatut lauseet eivät ole jalkautuneet kentälle. MPK:n mieltäminen mahdollisuutena tulee kuitenkin väkisin viranomaisilla eteen, kun näiden taloutta kiristetään ja tarvitaan edullisia koulutettuja avustavia käsiä. Niin poliisi- kuin palastuslaitoshenkilöstössä on tuki loistavia yhteistojimijahenkilöitä, jotka henkilökohtaisella panoksellaan ovat paikanneet viranomaisen virallisia toimintamuotoja ja jotka ovat antaneet työpanostaan MPK:lle jopa vapaa-aikanaan. Pv-uudistuksen myötä vapautuvaa hyvää reserviä tulee myös osata hyödyntää viranomaisten tarpeissa yhdessä MPK:n kanssa.

Kansalaisille on tarjolla enstistä enemmän aktiiviteettejä. Varsinkin vapaaehtoisuuskentälle on haaste saada uusia ja etenkin nuoria toimijoita mukaan. Reserviläisjärjestöjen kanssa tässä on hyvän yhteistoiminnan jatkamisen paikka.

Riku Tenhunen seuraajaksi

Toiveenani on, että annatte kaikilla tahoilla tukenne seuraajalleni Riku Tenhuselle ja Rikun vapauttamaan koulutuspäällikön tehtävään valitulle Jukka Särkiselle, joille toivon menestystä ja jaksamista vaativissa tehtävissään.

Kiitän vielä nöyrästi kaikkia yhteistyöstä ja saamastani erinomaisesta tuesta työssäni!

Toivotan kaikille hyvää ja turvallista Joulua ja Uutta vuotta sekä terveyttä ja menestystä elämässänne!

Kari Kilpeläinen

MPK:n rautaisten ansiomitalien saajat.

Kari Kilpeläinen (vas.) ja Riku Tenhunen tehtävien vaihtotilaisuudessa.

MPK 20 vuotta ja Riku Tenhusesta uusi kotuysikön päällikkö

Tikkakoskella muisteltiin 12.12. MPK:n 20-vuoden mittaista taivalta. Paikalle oli saapunut 77 % kutsutuista, mikä Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikön päällikön tehtävästä vuoden vaihteessa väistyneen Kari Kilpeläisen ilmaisen mukaan oli korkeampi prosentti kuin puolustusvoimien kertausharjoituksiin saapuvien osallistumisen aktiivisuus. Kilpeläinen kertasi MPK:n syntyhistoriaa kuulijoille ja kertoi myös kuvaavia tunnuslukuja nykytilanteesta.

Toiminta alkoi vuonna 1991, jolloin ryhdyttiin selvittämään vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen järjestämistä Suomeen ja siinä vaiheessa ilman aseellista toimintaa. Vuosi 1993 oli kuitenkin varsinaisen toiminnan aloitushetki. Silloin aloitettiin turvallisuuspolitiikan erikoukurssit ja aseellinen koulutus. Koko 1990-luku mentiin asioita kehittelen ja vuosikymme-

nen puolivälissä puolustuspolitiikan selonteko mainitsi ensimmäisen kerran vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen. 2000-luvulle tultaessa käynnistyi kouluttajakoulutus ja vuonna 2008 säädettiin laki vapaaehtoisesta maanpuolustuskoulutuksesta, jolloin MPK sai julkisoikeudellisen aseman.

Nykyisin koulustuotoiminnasta 2/3 muodostuu puolustusvoimien tilaamasta sotilaallisia valmiuksia palvelevasta koulutuksesta ja 1/3 varautumis- turvallisuuskoulutuksesta. Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikön koulutustulokset ovat olleet korkeatasoisia. Vuositasolla on järjestetty 90 kurssia, joissa on ollut 400 kouluttajaa mukana, kurssilaisia 2500 ja kurssivuorokausia on kertynyt 4500. Näin mittavien kurssimäärien toteuttaminen on vaatinut Ilmasotakoululta laajamittaista tukea, josta Kari Kilpeläinen lausui parhaat kiitokset.

Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikössä tapahtuu vuoden vaihteessa henkilövaihdoksia. Kari Kilpeläinen siirsi yksikön päällikön tehtävät ja perinteet Riku Tenhuselle. Uutena koulutuspäällikkönä aloittaa Jukka Särkinen.

Tilaisuudessa palkittiin seuraavat henkilöt **MPK:n rautaisella ansiomitalilla**: Kaija Koponen, Markku Lius, Hannu Piispanen, Markku Riipinen, Marko Vanninen, Marjukka Hietala ja Minna Penttinen. **Vuoden kouluttajana** palkittiin Timo Salo Äänekoskelta. **Vuoden toimijan** valinta kohdentui Erkki Karviseen. **Kotuysikön standardin** vastaanotti Jorma Turunen. **MPK:n pienoislevykeellä** palkittiin Jouko Hyppönen, Keijo Häkkinen ja Paavo Korhonen. **Kurssinjohtajakoulutuksesta todistuksen** vastaanottivat Juha Happonen ja Pentti Ranta.

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Kari Kilpeläinen (vas.) luovuttaa Keski-Suomen koulutus- ja tukiyhdistyksen päällikön tehtävät Riku Tenhuselle (selin). Oikealla vuoden 2014 alusta aloittava koulutuspäällikkö Jukka Särkinen.

Arvoisa Keski-Suomen maanpuolustusväki!

Otan Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön päällikön tehtävät vastaan 1.1.2014. Syntyperäisenä jyväsyläläisenä olen useille teille jo vanha tuttu. Olen myös virkaurallani osallistunut vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen tukemiseen täällä Keski-Suomessa lähes koko urani ajan.

Pääosan urastani palvelin Pioneerirykmentissä, jossa myös sain ensimmäisen kosketuksen MPK:n toimintaan eri kurssien kouluttajana ja kurssiupseerina. Palvelin myös lyhyen ajan Keski-Suomen Sotilasläänin Esikunnassa jossa toimin henkilöstöosastolla, koulutuslallalla ja eräs tehtävistäni oli MPK:n tukeminen, joten toimin kurssiupseerina lukuisilla MPK:n kursseilla.

Tätä kirjoittaessani päätän palvelusuraani Ilmasotakoululla, jossa eräs tehtävistäni oli toimia Ilmasotakoulun alueupseerina. Alueupseerin tehtävässä vastasin MPK:lle osoitetun tuen suunnittelusta, valmistelusta sekä toteuttamisesta. Muutaman kerran olen osallistunut myös ulkomaanpalvelustehtäviin. Odotan innolla yhteistyötä kanssanne ja samassa yhteydessä toivotan Kari Kilpeläiselle menestystä niissä "muutamissa" tehtävissä joissa vielä jatkat.

Riku Tenhunen

Perinteitä ja nykypäivää

Viitasaaren Reserviupseerit 75 vuotta

Hallitus vuonna 2013
 puheenjohtaja kapt Kari Hämäläinen
 varapuheenjohtaja ylil Martti Närhi
 sihteeri ltn Heimo Leppänen
 urheilu-upseeri ylil Mauri Kananen
 ampumaupseeri ltn. Reijo Argillander
 ampumaupseeri ltn. Markku Rossi
 jäsen ylil Antti Hiltunen
 jäsen ylil Kalle Kautto

Historiaa

Viitasaarelainen reservin vänrikki Arvo Hillu kirjoitti vuonna 1937 Suomen Reserviupseeriliittoon kirjeen, jossa hän kertoo:

- Kun lähin reserviupseerikerho on Jyväskylässä, jonne on matkaa 124 km, niin on herännyt ajatus perustaa paikkakunnallemme oma kerho. Voidaanko paikkakunnalle, jossa on 16 reserviupseeria perustaa itsenäinen reserviupseerikerho?

Liiton vastaus oli myönteinen ja toukokuun 1. päivänä 1938 pidettiin Viitasaaren Reserviupseerikerhon perustamiskokous. Läsä olivat kaikki Viitasaaren reserviupseerit. Kerhon puheenjohtajaksi valittiin lääkintämajuri E.F. Nyberg, varapuheenjohtajaksi kapt. E. Aalto ja sihteeri-rahastonhoitajaksi vänrikki Arvo Hillu.

Talvisodan syttyessä kerhossa oli 20 jäsentä, jotka kukin joutuivat ankariin tehtäviin vihollista vastaan. Sodissa 1939-1944 kaatui isänmaan itsenäisyyttä puolustaessa seitsemän kerhon upseeria, kolmasosa kerhon jäsenistä. Kunnia heidän muistolleen!

Sotien jälkeen tunnelma oli raskas ja apea, joten kerhon toiminnan vähitellen käynnistyessä se painottui hengen luomiseen ja yhteisten iloisten tapahtumien järjestämiseen. Reservin majuri Arvo Hillun panos oli merkittävä kerhon toiminnan aktivoimisessa sotien jälkeen. Monet kerhoillat, luennot ja retket toimivat tärkeinä mielen virkistäjinä sotaväsymyksen keskellä. Kerhon puheenjohtajana tarmokas Hillu toimi vuosina 1952-1965.

Naisjaosto perustettiin vuonna 1963

Naisjaosto toimi aktiivisesti miesten rinnalla vajaat kaksikymmentä vuotta. Naiset huolehtivat tilaisuuksien ja kilpailujen tarjoiluista, järjestivät omia tapaamisiaan ja keräsivät varoja toimintaan järjestämällä arpajaisia ja myyjäisiä. Eriytyisen tärkeä rooli naisilla oli kerhon lipun aikaansaamisessa. Lippu vihittiin käyttöön 29.11.1964. Lipun on suunnitellut res.ylil. Puranen.

1960-1970 –luvut kilpailujen aikaa

Ammunta, suunnistus ja partio-kilpailu olivat suosittuja lajeja kerhon jäsenille. Hyvin menestyivät mm. Olavi Tanttu, Antti Pekkari-nen, Seppo Sjöman, Reino Hokajärvi, Matti Hakala ja Tauno Raittila, joka edusti Reserviupseeriliittoa Ruotsissa ja Norjassa saakka. Aktiivista oli myös yhdistyksen muiden jäsenien kuntoilu, josta kirjattiin tiuhaan tahtiin suorituksia juoksusta, hiihdosta ja suunnistuksesta.

Veteraanityö tärkeässä osassa

Veteraanityö on ollut tärkeässä roolissa kerhon, ja nimenmuutoksen jälkeen, yhdistyksen toiminnassa. Sotien jälkeen autettiin ja avustettiin kaatuneiden upseerien ja sotainvalidien perheitä. Työ oli hyvin usein rakentamiseen ja päivittäisten askareiden tekemiseen liittyvää, sekä suoraa rahallista

Viitasaaren reserviupseereita ja reserviläisiä Kirkonmaan retkellä. Veteraanien hyväksi toteutetut talvokoopit kuuluvat yhdistyksen perusakтивitteihin. Talvisodan veteraani Yrjö Raatikainen sai talven polttopuut.

apua. Nykyään yhdistys auttaa veteraaneja mm. polttopuutalkoissa, piha- ja lumitöissä, sekä muissa pienissä askareissa. Myös veteraanien avustaminen juhlissa ja tapahtumissa, sekä kyytien tarjoaminen niihin, on osa veteraanitoimintaa. Joka vuosi melkoinen osa yhdistyksen jäsenistä osallistuu eri tavoin veteraanikeräyksen järjestelyihin. Yhdistys on ollut tiiviisti mukana järjestämässä ja avustamassa monenlaisissa veteraani- ja sotahistoriaan liittyvissä tapahtumissa. Kun lähivuosina osa veteraaniyhdistyksistä muuttuu perineyhdistyksiksi, on veteraanityö vaihtumassa perinnetyöksi.

Urakoilla varoja yhdistyksen toimintaan

Viitasaaren Reserviupseerit on tehnyt vuosittain urakoita toiminnan rahoituksen turvaamiseksi. Yksi suurimmista urakoista oli maatalon ja aitan maalaaminen vuonna 2007. Se onnistui hyvin jäsenistön aktiivisuuden ansiosta. Moni jäsenistä uhrasi useita päiviä ja iltoja maalaamiseen. Urakasta jäi mukava maku ja tärkeä palkkio yhdistyksen kassaan. Taimien istutus ja taimikon heinäntorjunta ovat myös kuuluneet urakoinnin piiriin.

Yhdessä tehty työ on omalta osaltaan tiivistänyt jäsenistön yhteishenkeä.

Vesijumppaa ja ammuntoa jäsenistölle

Viime vuosina yhtenä yhdistyksen toiminnan painopistealueena on ollut jäsenistön kenttäkelpoisuuteen liittyvän tekemisen tukeminen. Yhdistykselle hankitut aseet ovat olleet käytössä yhteisissä ammunnoissa, joita on järjestetty toivomusten mukaisesti. Syksyllä on ammuttu pimeäämmunna, jossa ampumaan on päästy haastavissa ja normaaleista poikkeavissa olosuhteissa. Yhdistys on järjestänyt vuosittain myös kahdet perinneasekilpailut, sekä hiihto- ja pyörämarssoja jäsenistönsä kuntopahtumiksi.

Joku vuosi sitten järjestettiin suuren suosion saanut Emma-kurssi, missä ammuttiin sota-aikaisilla aseilla. Kurssin kouluttajana toimi Suomen Asehistoriallisen Seuran puheenjohtaja Jari Mäkinen. Kurssilaisten aseina olivat Suomikonepistooli, raskas konekivääri, sekä tietenkin pikakiväärit Emma ja Lahti-Saloranta. Moni kurssilaisista pääsi ensimmäistä kertaa ampumaan vanhoilla sarjatuliaseilla.

Teksti ja kuvat: Kari Hämäläinen

Perinneammuntaa "Ukkopekoilla" ja pimeäämmuntaa reserviläiskivääreillä. Yhdistys järjesti "Emmakurssin", jossa Suomen Asehistoriallinen Seura toimi kouluttajana. Otettiin tuntumaa sarjatuleen.

Uusin jäsen - luutnantti Mia Järvinen

Viitasaaren Reserviupseereiden jäsenmäärä on viime vuosikymmeninä ollut keskimäärin 50. Nuoria vänrikkejä on liittynyt yhdistykseen lähes vuosittain. Monet heistä asuvat ja opiskelevat muilla paikkakunnilla ja ymmärrettävästi osallistuvat vain harvoin yhdistyksen toimintaan. Tänä vuonna yhdistykseemme liittyi ensimmäinen naisupseeri, mikä oli erinomaisen hieno asia. Tässä reservin luutnantti Mia Järvisen haastattelu.

Kerro itsestäsi:

- ikä: 27 v
 - koulutus ja työpaikka: insinööri AMK, Palopäällystön ko. Keski-Suomen pelastuslaitos, Pihtipudas, palomestari
 - asuinpaikka nuoruudessa: Kuopio
 - varusmiespalvelus: Pohjois-Karjalan Prikaati 1/06, SPOL/lääkintä
 - sotilasarvo: luutnantti
 - Unifil-tehtävät: NATO KFOR/SKJK 2008-2009, NATO KFOR / SOK 2012

Mikä sai sinut liittymään yhdistykseemme jäseneksi?

Kuuluin aikaisemmin Kuopion Reserviupseereihin ja Viitasaarelle muuton myötä tuntui hankalalta osallistua toimintaan Kuopiossa. En halunnut luopua hommasta kokonaan, joten tiedustelin tämän alueen yhdistystoiminnan aktiivisuutta ja kuulin, että täällä ollaan hyvinkin maanpuolustushenkisiä ja yhdistystoimintaa on näin pieneksi kaupungiksi kohtuullisen paljon. Yhdistyksen sukupuolijakaumasta on edes tiennyt, eikä se ole kyllä päässyt häiritsemäänkään.

Minkälaista toimintaa toivoisit yhdistyksen järjestävän?

Ammunnat ovat aina reserviläisille tärkeää toimintaa, tosin nykyään hieman hankala järjestää. Juhlapyhien kunniavartiot ja muut perinteitä kunnioittavat tapahtumat ovat aina tervetulleita. Lisäksi tietenkin liikunta ja reserviläisten kansalais- sekä sotilaallisia taitoja ylläpitävä toiminta kuuluu mieles-

täni reserviupseeri-yhdistyksen toimenkuvaan.

Mitä erityisesti nuorille jäsenille suunnattua toimintaa toivoisit?

Jotkin yhdistykset ovat lanseeranneet nuorille suunnatun niin kutsutun vänrki-päivän, joka on päivän tai kahden kestävä koulutustapahtuma. Lisäksi nuorten reserviläisten mielenkiintoa voisi lisätä paikalliset sotilaalliseen koulutukseen painottuvat kurssit, joita esimerkiksi MPK järjestää. Markkinointia voisi olla hyvä siirtää sosiaalisen median puolelle, josta nuoret tavoittaa hyvin.

Mitä maanpuolustus merkitsee sinulle?

Maanpuolustus alkaa varmaankin olla jo osittain elämäntapa. Välillä enemmän ja välillä vähemmän, mutta sen verran on "maastopukupäiviä" takana ja varmaan vielä jokuunen mokoma edessäkin, että harjoituksiin osallistuminen kuuluu

aika lailla luonnollisena osana elämään. Se, miksi näin on, johtuu ainakin siitä, että ukkini on veteraani. Kun on kuullut mitä kaikkea sota-aikana tämän maan hyväksi on uhritettu, on tullut ymmärrys siitä, mitä isänmaa merkitsee ja kuinka tärkeää on sitä puolustaa. Joskus se meinaa itseltäkin unohtua, mutta kun muistaa taas kuinka tämä maa on itsenäiseksi saatu, niin kyllä sitä on valmis kaikkensa tekemään, ettei veteraanien tekemä työ mene mihään määrin hukkaan.

Oma maanpuolustusharrastus on alkanut 15-vuotiaana MPK:n kurseilla ja jatkunut siitä saakka. Jotkut ajattelevat(ja toiset ajattelevat edelleen) ettei ihan kaikki voi olla "kotona" kun ramppaa metsässä pyssyn kanssa alvariansa. Olen tullut siihen tulokseen, että teen sitä metsästysaikaan muutenkin ja harjoitukset ovat paljon muutakin, kuin mitä suuri yleisö luulee.

Luutnantti Mia Järvinen Kosovossa Slivovon kylässä v. 2008.

JR 50:n viimeinen tehtävä Lapin sodassa

Erämaakoukkaus Muonion itäpuolelle

Muonio on pieni Lapin kylä käsivarren kainalossa. Syksyllä 1944 Muonio nousi strategisesti tärkeäksi risteyskohdaksi, jossa Tornion ja Rovaniemeltä pohjoiseen johtavat tiet yhtyivät. Muoniossa sijaitsi myös suuri saksalainen varikotukikohta koko jatkosodan ajan. Saksalaisten oli viivytettävä suomalaisjoukkoja, kunnes materiaalivarastot oli saatu tyhjennetyiksi ja neljä miljoona kiloa sotamateriaalia siirretty kohti Norjaa. Viivytystehtävän ja materiaalievakuoinnin oli saanut tehtäväkseen Rovaniemen suunnasta viimeisenä vetäytynyt SS-divisioona Nord.

Saksalaiset olivat valmistelleet vahvat viivytysasemat Tornion tiensuunnassa n. 30 kilometriä Muonion etelä puolella sijaitsevalle Kangosjärven alueelle. Kittilän tien suunnassa vastaavat asemat sijaitsivat Äkäsjärven – Jerisjärven kannaksella Muotkavaarassa, parikymmentä kilometriä Muoniosta itään. Tornion suunnalta etenevien suomalaisjoukkojen komentajalla kenraalimajuri ”Kylmä-Kalle” Kaarlo Heiskasella oli käytössään Er.P 21 sekä kaksi jalkaväkirykmenttiä JR 8 sekä Keski-Suomalainen JR 50. Heiskasen tavoitteena oli saada Muonion tärkeä risteysalue suomalaisten haltuun ennen kuin Rovaniemen suunnasta tulevien saksalaisjoukkojen pääosat ehtisivät Muonioon. Näin saksalaisjoukkojen vetäytymistie Norjaan olisi poikki.

26.10.1944 Divisioonan kärki törmäsi viivytävään saksalaisiin Kangosjärven eteläpuolella Liekopalossa, josta saksalaiset olivat kuitenkin jo vetäytymässä vahvempiin asemiin Kangosjärvelle. Saksalaisjoukot olivat siis Heiskasen suunnitelman tiellä. Suora hyökkäys vahvoja asemia vastaan olisi johtanut suuriin suomalais-tappioihin, etenkin kun Muoniossa oli tuolloin vielä runsaasti saksalaista tykistöä tukemassa puolustusta.

Etenemisen pysähtyttyä, päätti Heiskanen nopeasti ryhtyä koukkausliikkeeseen koko voimallaan. Kangosjärven alueella Tornion tie kulkee muutaman kilometrin Muoniojoen itäpuolella, mikä mahdollisti koukkauksen myös lännestä. Heiskanen käski JR 8:n joukot molemminpuoliseen pihtikoukkaukseen Kangosjärven länsi- ja itäpuolelta. Toisen rykmenttinsä JR50:n Heiskanen määräsi pitkälle erämaakoukkauskseen Muonion itäpuolelta. Tehtävänä oli katkaista saksalaisten vetäytymistie Kilpisjärven suuntaan Muonion pohjoispuolella. Näin Keski-Suomalaiset saivat käskyn koko Lapin sodan pisimmälle rykmentin erämaakoukkauskseen, jolle kertyisi pituutta noin 40 km.

Muonio-Kittilä tien katkaiseminen Olostunturilla

Tavoitteeksi muodostui siis motittaa saksalaiset Muonioon ja siten katkaista myös Rovaniemen suunnasta tulevien saksalaisjoukkojen vetä-

tymistie. Viikon levossa ollut JR 50 sai tehtävän edetä erämaan halki aluksi Olostunturille, katkaista Muonio-Kittilä maantie sekä jatkaa koukkausta Muonion koillispuolelta Laitajärven kautta Muonio-Kilpisjärvi tielle. Käsketty sotatoimi oli JR50:n koko sodan viimeinen tehtävä, jota tosin miehet eivät tässä vaiheessa vielä tienneet.

Rykmentti lähti liikkeelle puoliltapäivin 27.10.1944. Aluksi edettiin Kangosjärven eteläpäästä lähtevää polkua hyödyntäen ja ylitettiin Nivunkijoki n. 7 km Kangosjärven itäpuolella. Pian joen ylitettyään JR 50 asettui lepoon yötilille Nivunkitunturin länsipuoleiseen maastoon. Matka jatkui 28.10. klo 6:00 kohti Olostunturin itäreunaa ja Muonio-Kittilä maantietä, jonka tiedettiin olevan vilkkaan saksalaisten liikenteen alla. Puoleen päivään mennessä oli edetty Särkijoen maastoon Juuvanrovan länsipuolelle n. 5:n kilometrin päähän maantiestä.

II Pataljoona katkaisee tien

Koukkauksen ensimmäinen kosketus viholliseen saatiin pian Särkijoen ylityksen jälkeen kun viisimiehinen saksalaispartio avasi tulen. Tästä partiosta saatiin vanki. II Pataljoonan 5. komppania saavutti tien klo 16:30 ja hyökkäsi välittömästi tielle saaden sen katkaistuksi. Eräiden lähteiden mukaan olisi hyökkäys osunut juuri saksalaisjoukkojen komentopaikan kohdalle ja saksalaisten komentaja Everstilutnantti Schreiber olisi pelastautunut viime hetkellä suomalaisten kynsistä.

Katkaisu kohdassa kehkeytyi erittäin kiivas taistelu ja lyhyessä ajassa JR50 kärsi kymmenien miesten tappiot. Vahvalla vihollisella oli käytössään mm. kranaatinheittimistöä, it-tykkeitä, rynnäköitykkeitä ja panssarivaunuja. Saksalaiset ryhtyivät nopeasti vastaalkuun suunnaten voimakkaan hyökkäyksen Olostunturin puolelta tien katkaisseen 5. Komppanian vasempaan sivustaan. Pataljoonan Jääkärijoukkue ehti viime hetkellä pysäyttämään saksalaisten rajun hyökkäyksen.

Samaan aikaan hyökkäsi 6. Komppania hieman idempänä tielle joka ylitettiin klo 17:00. Komppania jatkoi etenemistä tien pohjoispuolisessa maastossa tavoitteenaan noin kilometrin päässä virtaava purolinja. Kiivaasta tullesta ja raskaiden aseiden käytöstä johtuen 6. Komppanian eteneminen pysähtyi n. 500 m:n etenemisen jälkeen. Tien eteläpuolella hyökännyt 7. Komppania pääsi etenemään kilometrin verran Särkijärveä kohti, mutta vetäytyi pian 6. Komppanian tasalle.

Samaan aikaan III Pataljoona hyökkäsi noin kilometrin lännempänä tielle ja sai tien katkaistua klo 21:00. Tie suunnitettiin itään päin ja hyökkäystä yritettiin jatkaa Muoniota kohden. Pataljoona ei kuitenkaan päässyt eteenpäin. Muonio – Kittilä tien alkupäässä sijainnut voimakas saksalainen tykistö sekä raju vastahyökkäys pakottivat III Pataljoonan vetäytymään takaisin Olostunturin rinteelle.

6. Komppania lyödään kahtia

Yllätyksen aiheuttamasta alkuhämmennyksestä toivuttuaan ryhtyivät saksalaisjoukot voimakkaaseen vastahyökkäykseen katkaisukohdan itä- ja pohjoispuolelta. Saksalaisella SS Rykmentti 12:lla oli käytössään raskasta aseistusta, mitä suomalaisilla ei käytännössä ollut lainkaan. 20 mm ilmatorjuntatykit ampuivat suorasuuntauksella suomalaisasemiin. Samalla rynnäköitykkeitä ja panssarivaunut tulittivat tieltä suomalaisia. Tien pohjoispuolelle edennyt 6. Komppania joutui nopeasti tukalaan tilanteeseen saksalaisten painostuksessa sekä tieltä, idästä että pohjoisesta.

Komppania vaikeaa tilannetta helpottamaan lähetettiin Pataljoonan Jääkärijoukkue suojaamaan 6. Komppanian vasenta sivustaa sekä puhdistamaan aluetta saksalaisista. Jääkärijoukkue joutui heti kiivaan tulituksen alle ja pysähtyi aseisiin komppanian selkäpuolelle. Komppanian asemat olivat nyt sekä itään että länteen. Kello 3:00 yöllä saatiin käsky irtautua ja vetäytyä tien eteläpuolelle. Komppanian päällikkö oli tuolloin vaikeamass tilanteessa olevalla vasemmalla sivustalla, eikä vetäytymiskäskyä hänelle voitu toimittaa. Vasen sivusta jäi tukalaan tilanteeseen pitämään puoliaan suoasemiin, oikean laidan onnistuessa irrottautumaan tien eteläpuolelle.

Ammukset uhkaavat loppua, pataljoonat vetäytyvät

Taistelu tiestä jatkui koko 28.-29.10. välisen yön ja suomalaiset alkoivat jo kärsiä pulaa ampuimatarvikkeista. Saksalaisten painostus jatkui kiivaana ja aamuyön tunteina olivat kaikki suomalaiset komppanit vetäytyneet tieltä ja sen läheisyydestä. Uudet puolustusasemat miehittivät Rykmentin komentopaikan maastoon Mielmukavaaran juurelle noin kilometrin päähän tiestä sekä III Pataljoona Olostunturin rinteelle. Partiotiedustelulla selvisi että saksalaiset olivat asemissa n. 200 m tien eteläpuolella. Tie oli vapaa saksalaisten vetäytymiselle Muonioon. Illan ja yön kiivas taistelu oli vaatinut veronsa molemmin puolin. Rykmentin sotapäiväkirjan mukaan JR 50:n tappiot Olostunturilla 28.-29.10. käydyissä taisteluissa olivat 26 kaatunutta ja 107 haavoittunutta. Saksalaisten miehistötappiot olivat tätäkin suuremmat. Vankitietojen mukaan oli saksalainen 12. SS-rykmentin komentaja Schreiber kaatunut Olostunturin itäpuolella.

Viimeistään tässä vaiheessa rykmentille selvisi vaikeat huolto-olosuhteet. Vaikein tilanne oli haavoittuneilla koska lääkintähuoltoa ei juurikaan ollut mukana. Yöllä perustettiin haavoittuneille joukkosidontapaikka Olostunturin laitaan, mutta kaikkia haavoittuneita ei saatu evakoiduksi taistelualueelta. Vetäytyessään tieltä jäi osa haavoittuneista virumaan kentälle seuraavaan päivään. Kangosjärveltä oli matkalla 120 miehen täydennysosasto ampuimatarvikkeita ja muonaa kuljettain, joten täydennystä oli tulossa.

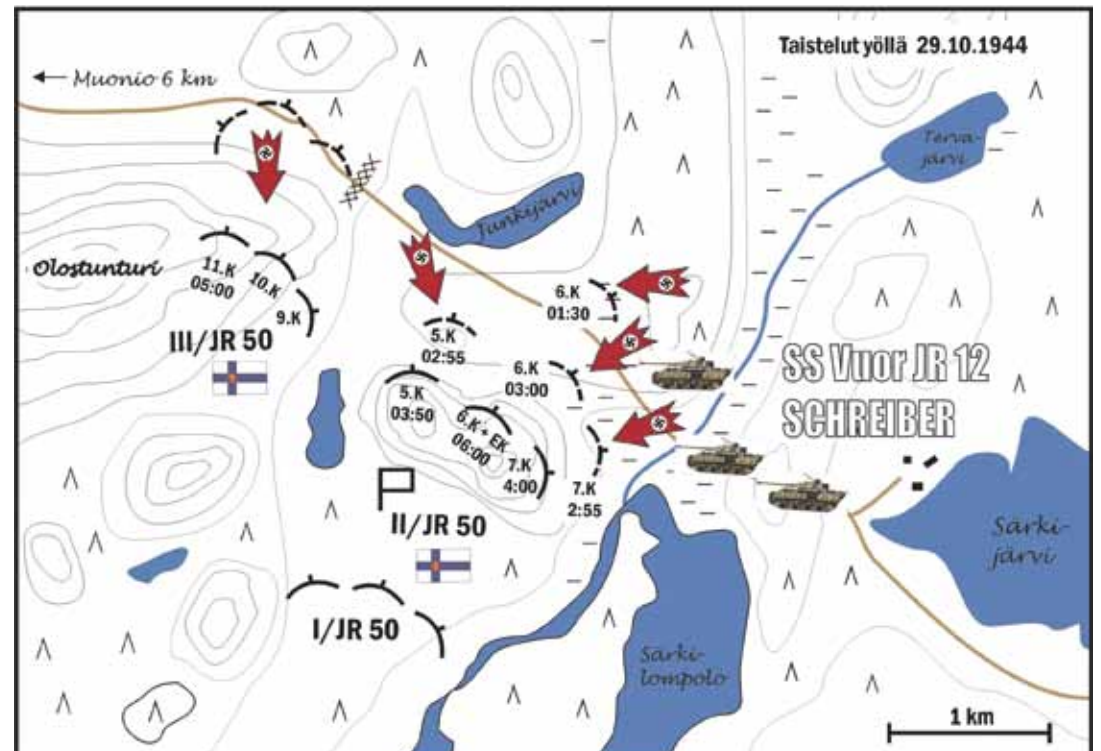
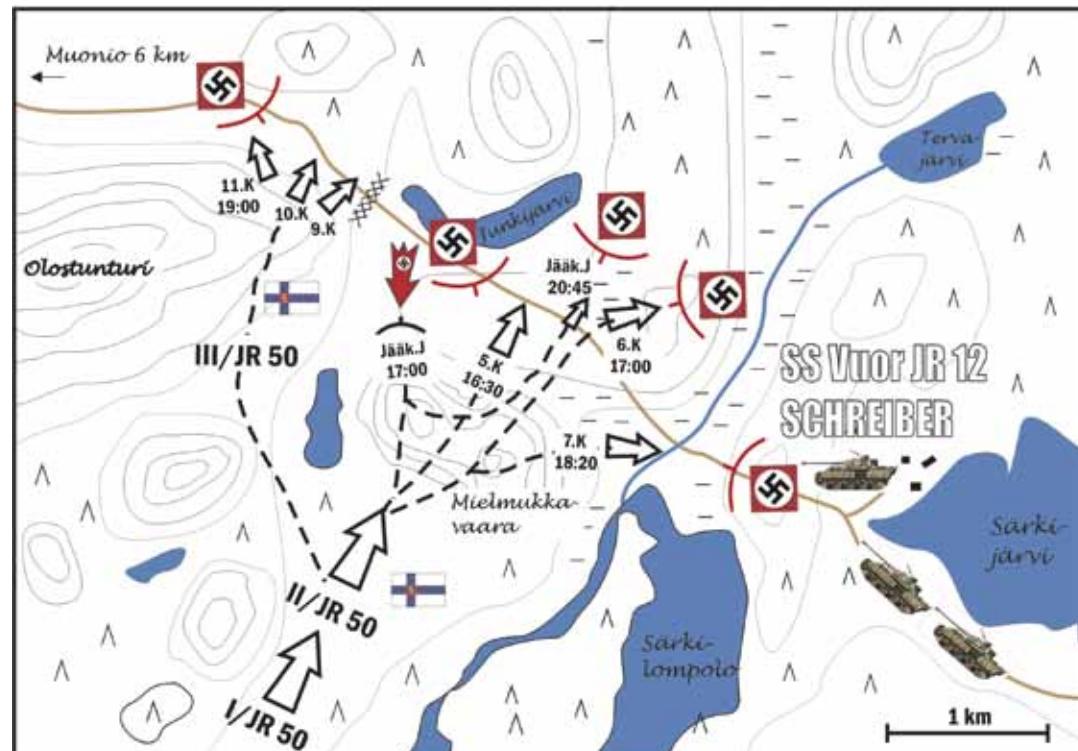

Muonio palaa.

Koukkausmaastoa. Oikealla ylhäällä Kangosjärvi ja alhaalla Jerisjoki.

Tilanne 28.10.1944

Saksalaiset irtaantuivat

Aamun valjetessa 29.10. nähtiin Olostunturilta Muoniota kohden vetäytyviä saksalaisjoukkoja. Puolilta päivin oli Olostunturin alue suomalaisten hallussa. Tähän saakka reservissä ollut rykmentin I Pataljoona sai käskyn jatkaa saksalaisten takaa-ajoa ja hyökkäsi kiivaasti n. neljä kilometriä Muonion itäpuolella sijanneita saksalaisasemia vastaan. Suomalaishyökkäys kilpistyi aukeassa maastossa saksalaisten kaikkien aseiden kiivaaseen tuleen ja mm. Pataljoonan komentaja majuri Manninen haavoittui kranaatinsirpaleista.

Tässä vaiheessa Divisionon komentaja Heiskanen käski tiensuunnassa edenneen I Pataljoonan vetäytymään takaisin Olostunturille ja se jatkaisi kärkenä alkuperäistä koukkausta Olosjärven-Torasjäven välistä kannasta myöten. II ja III Pataljoona olivat kärsineet kovemmat tappiot taistelun alkuvaiheessa.

Kittilän tien suunta oli nyt jäänyt avoimeksi ja 30.10. klo 0:45 Heiskanen määräsi että tien suunnassa on säilytettävä kosketus viholliseen sekä saatava yhteys länessä etenevään JR 8:aan, sekä varmistettava etelään mahdollisen saksalaiskoukkauksen varalta. 30.10. aamulla määräsi rykmentin komentaja Aho tehtävää suorittamaan II Pataljoonan 7. Komppanian, joka saikin tulikoketuksen viholliseen klo 8:55 edellisen päivän I Pataljoonan taistelumaastossa Muonion itäpuolella.

Koukkausliike jatkuu Muonion pohjoispuolelle

Rykmentin alkuperäinen tehtävä; koukkaus Muonion pohjoispuolelle ja saksalaisten motitus oli kuitenkin vielä suorittamatta. Täydennystä saanut JR50 jatkoi koukkausta. Kärkeen määrättiin I Pataljoona, jota muut seurasivat järjestyksessä III Pataljoona ja viimei-

senä II Pataljoona. Aamulla 30.10. klo 7:00 lähti rykmentti etenemään kohti Jerisjoen laaksoa Olosjärven itäpuolella.

Koukkausmaasto osoittautui vaikeaksi taisteluissa väsyneille joukoille. Koska maastoa ei oltu ehditty tiedustella eikä mukana ollut paikallistuntemusta, tehtiin reitinvalinnassa paha virhe. Olostunturin rinteeltä laskeuduttiin alapuoliseen Kalkinvuoman suomaastoon, jossa sijaitsee upottavia lettoisoita. Vaikeakulkuisten soiden keskellä oli vastassa suomaastossa n. 30 metriä leveä ja muutaman metrin syvä Jerisjoki. Kärki saavutti Jerisjoen klo 10:30 ja Rykmentin liike pysähtyi useaksi tunniksi.

Toisen komppanian toinen joukkue määrättiin rakentamaan polkusilta joen yli. Polkusilta valmistui n. klo 13 ja rykmentin eteneminen jatkui Olosjärven pohjoispuolitse länteen kohti Laitajärviä. Nyt maasto muuttui kulkukelpoisemmaksi kangasmaastoksi pienten vaarojen seurattessa toisiaan.

Samaan aikaan oli taistelu Muoniosta täydessä käynnissä. Saksalaiset olivat saaneet varikkonsa pääosin tyhjennetyksi ja se keskittyi kirkonkylän hävittämiseen. Maastomarssin aikana oli kuultu voimakkaita räjähdyksiä Muonion suunnasta saksalaisten aloitettua kirkonkylän hävittämisen, polttamalla talot, räjäyttämällä sillat ja rummut sekä hävittämällä ammusvarastojaan. Yöllä 29.-30.10. paloivat lähes kaikki kirkonkylän asuinkelpoiset rakennukset. JR 8 oli edennyt polttamatta jääneen Muonion kirkon tasalle 30.10. klo 11:00 jossa käytiin viivytystaistelua kirkonkylästä. JR 8:n sotapäiväkirjan mukaan Muonio vallattiin 30.10. klo 16:45.

JR50 jatkoi marssia koko illan majoittuen Laitajärven maastoon Muonio-Kilpisjärvi tien tuntumaan. Aamulla 31.10. Rykmentti sai käskyn siirtyä Muonion kansakoulun maastoon koska viimeisetkin saksalaisjoukot olivat jo ehtineet vetäytymään edellisen päivän

aikana Kilpisjärven suuntaan. Saksalaisten motitus yritystys oli epäonnistunut, mutta JR 50:lle annettu viimeinen sotatoimi oli ohitse. Rykmentin joukoille ilmoitettiin että seuraavana päivänä 1.11. alkavat kotiuttamisvalmistelut ja edessä oli vielä n. 250 km pitkä jalkamarssi Muoniosta Tornioon.

Koukkauksen arviointia

Jos Olostunturilta lähtenyt koukkausliike olisi suunnattu n. 1,5 kilometriä enemmän luoteeseen, olisi Rykmentti välttänyt Kalkinvuoman vetiset suot sekä vältetty polkusillan rakentamiselta. Rykmentin reitti olisi tällöin kulkenut kuivia kangasmaita Jerisjoen Saarikosken kahlaamolle. Tällä reitinvalinnalla olisi saavutettu n. kuuden tunnin aikasäästö välttämällä polkusillan rakentaminen ja nopeammasta maastosta johtuen. Vielä nopeampi, mutta myös vaarallisempi reitti olisi ollut Olosjärven eteläpuolella kulkeva ikivanha postitie, joka olisi johtanut suoraan n. pari kilometriä kirkonkylän pohjoispuolelle.

Olisiko motitus onnistunut ilman viivytyksiä? Koukkauksen suoralla jatkamisella Olostunturin valtauksen jälkeen sekä toisella reitinvalinnalla olisi saavutettu noin vuorokauden aikasäästö. Tämä olisi vaikuttanut saksalaisjoukkojen perääntymisen onnistumiseen siten että ainakin osa vetäytyvistä saksalaisista olisi jäänyt Muonion mottiin, saksalaisten jäädessä kolmelta suunnalta suomalaisten puristuksiin.

Toisaalta em. viivästykset varmasti säästivät suomalaisten sotilaiden verta. Sotaväsymys on varmasti ollut jo monelle sotilaille tuttu tunne. Tähän viittaa mm. Jerisjoen ylityspaikan maastosta 50-luvulla tehdyt löydöt. Kantamuksia oli kevennetty mm. jättämällä kuusien juurille heittimien ammuksia ym. materiaalia. Jerisjoen polkusillan paikka on edelleen löydettävissä,

Rukajärven retki Jokohan nyt onnistuu?

Muistomerkki Karhumäen keskustassa.

Keski-Suomen Reservipiirien veteraani- ja perinnetoimikunnan viime kesäksi suunnittelema sota- ja kulttuurihistoriallinen retki Rukajärven suunnan taistelupaikoille jouduttiin perumaan lähtijäjoukon hupenemisen myötä. Tulevana suvena, viikolla 24 on aikomuksena tehdä uusi yritys.

Alustavan suunnitelman mukaan nelipäiväinen retki tehtäisiin juhannuksen alla tiistaista perjantaihin 10.-13. 6. eli samoihin aikoihin, josta retkiperinne 21 vuotta sitten aloitettiin.

Tällä kertaa lähtö Keski-Suomesta olisi 10.6. aamulla anivarahain ja paluu 13.6. iltamyöhään. Ensimmäinen lähtöpaikka on vielä avoin, mutta aikaisempien osallistujien perusteella lienee Jämsä ja sitten Jyväskylä sekä edelleen kohti Kainuuta ja Kuhmoa. Kuhmon taistelut ovat ensimmäinen maastollinen kosketus sotahistoriaan. Rajan ylitys Vienan Karjalan puolelle tapahtuu Vartiuksen raja-asemalta, josta matkataan Kostamukseen ensimmäisen matkayön urvahuksen. Toisena aamuna matka jatkuu kohti Rukajärven suunnan ja asemien taistelupaikkoja aina Tiiksaan ja Zegezeen saakka.

Kohti Karhumäkeä

Rukajärven alueen taistelu- ja historiaselostusten jälkeen jatketaan Karhumäkeen, jossa yöpy-

perimätietona kulkee myös kalastajien kiusana joen pohjassa olevat polkusillan jäänteet sekä polkusillan rippeet joen penkalla.

Muonion taistelun lopputulos

Koukkaus Muonioon 27.-31.10.1944 oli JR 50:n sotataipaleen viimeinen operatio. Taival oli alkanut Suolahden asemalta 22.6.1941 ja enää oli edessä pitkä kotiutusmarssi Tornioon. Muonion taistelu oli kiivas ja verinen. Rykmentin huolto oli vaikeuksissa pitkiäen etäisyyksien ja vaativan maaston vuoksi. Haavoituneiden evakuointi ja ammustäydennykset vaativat suunnattomia ponnistuksia. Saksalaisella 12.SS Rykmentillä oli käsky pitää Muonio kunnes suuri varikko oli saatu tyhjennetyksi ja kuljetetuksi pohjoiseen. Saksalaisilla oli merkittävästi raskasta aseistusta suojaamassa puolustajaa. Näistä syistä vastus Muoniossa oli kova, minkä kokivat nahoissaan sekä JR50 että Tornion tien suunnassa edenneet JR 8:n ja Er.P 21:n sotilaat.

Muonion tappiot olivat Lapin sodan mittapuussa raskaat. Muonio-Kittilä tien taisteluissa kaatui 26 ja haavoittui 143 JR 50:n sotilasta. Kun tähän vielä lisätään JR 8:n ja Er.P 21:n tappioluvut sekä oletettavasti suomalaisia suuremmat saksalaistappiot, kaatui ja haavoittui Muoniossa yli 500 sotilasta.

Saksalaiset onnistuivat tavoitteessaan ja lähtiessään polttivat Muonion kylän kirkkoa lukuun ottamatta. Kirkon lisäksi vain muutama piharakennus säästyi tuholta. Lähtiessään olivat saksalaiset pystyttäneet mii-noitetulle tielle kyltin, jonka teksti kuului: ” Kiitos aseveljeydestä, jota ei ollut.” Tämän lisäksi oli Muonion kirkon alttariraamattuun isketty suurikokoinen kirves.

Kartta JR 50:n koukkausreitistä oik. alhaalla.

Teksti: Perttu Hietanen
Kuvat: SA-kuva ja
Perttu Hietanen

Keski-Suomen maakuntajoukot
suunnittelevat
koukkausreitit
marssimista taistelun
70-vuotispäivinä syksyllä 2014.

TAPPIOT	28.-31.10.1944
	Kaat + Haav
I/JR 50	11 + 26
II/JR 50	13 + 37
III/JR 50	2 + 54
	26 + 143
VuorJR 11	n. 225
VuorJR 12	n. 175
	n. 400
Lähde: JR 50 ja JR 8:n sotapäiväkirjat	

Viime kesän retki peruuntui osanottajamäärän huvetessa. Syiden kirjo oli melkoinen. Ja olihan niitä matkanjärjestäjiäkin, joiden kelkkaa hypätä.

Testattu reitti

Ensi kesän retkelle on lupautunut sotahistorian oppaaksi vanha tuttu ja asiansa osaavaksi havaittu evl. evp Hannu Koskinen. Hän ei suivaantunut viimekesäisestä peruuntumisesta, vaan kertoi testaneensa reitin , kohteet ja palvelut lahtelaisen sotaveteraanijoukon kanssa ja todennut ne toimiviksi.

Kuten aiemminkin, retki on tarkoitettu veteraaneille, maapuolustushdistysten ja –kiltojen jäsenille sekä kaikille sotahistorian harrastajille ja siitä kiinnostuneille karjalaista kulttuuria unohtamatta.

Kiinnostuksen retkeä kohtaa voi ilmaista vaikka heti sähköpostilla; pertti.rahikainen@pp.inet.fi.

Tervetuloa vaan mukaan ja avec 'it tietysti myös !

Pertti Rahikainen
0400-259469

Kuva: Tapio Paappanen

Kaarle Suuren Eurooppa tulee!!?

Turvallisuuspolitiikan erikoiskurssi 47 Tikkakoskella

MPK:n Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikkö järjesti tasokkaan kurssin turvallisuuspoliittisista asioista marraskuun lopulla. Pääluentoisijana toimi VTT Pekka Visuri, jonka roolina oli johdatella opiskelijat ajattelemaan ja ymmärtämään maailman muutosta. ”Jotta voisi katsoa turvallisuuspolitiikkaa tulevaisuuteen on otettava kunnon aikajana aiemmin tapahtuneeseen, joilla on edelleen vaikutusta nykyiseen maailmaan”, kiteytti Visuri oman sanomansa. Kurssille osallistui 38 henkilöä yhteiskunnan eri aloilta.

Pekka Visurin johdolla saatiin havainnollisesti nähdä ja kuulla Euroopan tilanteesta. Luennoitsijan toteamus, että Kaarle Suuren Eurooppaa kohti ollaan menossa, sai varmasti jokaisen kuulijan hörstelemään korviaan. Lisäksi kuultiin luottamuksesta Euroopan unioniin, katsoaksia ajankohtaisiin vakoilutapauksiin, kylmän sodan aikaisiin pommikonereitteihin Suomen ilmatilan yli, tapahtumia Suomen käymistä sodista, Mannerheimin, Päämajan tasavallan presidentti Risto Rytin välisestä toiminnasta vuonna 1944.

Kurssilaisille kävi esitelmöimässä asiantuntijoita poliisista, MPK:sta, pelastustoimesta, huoltovarmuuskeskuksesta, Ilmavoimista ja Jyväskylän kaupungista. Eversti evp Ari Rautala kertoi Venäjän asiantuntijana viimeaikaisesta kehityksestä siellä. Annetuissa ryhmätyöissä pohdittiin mm. miten kansainvälisen ja kotimaisen yleistilanteen kehitysnäkömät vaikuttavat Suomen turvalli-

suus- ja puolustuspoliittisiin ratkaisuihin. Piti pohtia erilaisia uhkatekijöitä ja mahdollisuuksia.

Kenraalimajuri Pertti Salminen kertoi ajankohtaista puolustusvoimista. Palkatun henkilöstön määrä on nyt hieman vajaa 14 400. Vuoden 2015 alussa lukumäärä on vähentynyt ollen silloin 12 300. Sodan ajan puolustusvoimien vahvuus tippuu 350 000 sotilaasta 230 000:een taistelijaan. Ollaan tultu samalle tasolle kuin talvisotaa edeltävänä aikana. – Vahvuuden pieneneminen ei huolestuta, totesi Salminen. Uuden taistelutavan myötä liikkuvuutta ja tulen vaikuttavuutta tulee aimo annos lisää. Reserviläisten rooli kasvaa ns. paikallispataljoonissa, joihin nykyiset maakuntakomppaniat tullaan liittämään. Pataljoonan perustehtävät löytyvät joukkojen perustamisesta, erilaisten kohteiden suojaamisesta ja mahdollisesti vastasissitoiminnasta.

Kurssin päätöspäivänä Pekka Visuri käsitteli erilaisia kriisejä maailmassa. Hän toi esille, että jokainen valtio pyrkii pysymään kriisien ulkopuolella, mutta käytännössä puheet ja teot eivät tunnu juurikaan kohtaavan. – Kriisi yllättää aina, totesi Visuri. Suomen sodanjohdonkin kriisi yllätti kesäkuun 9.päivänä vuonna 1944 Karjalan kannaksella.

Teksti: Tapio Paappanen

Kuvat: Pekka Visuri ja Tapio Paappanen

VTT Pekka Visuri luennoi Suomen asemasta kylmän sodan aikana.

Kari Kilpeläinen toimi kurssin johtajana. Kenraalimajuri Pertti Salminen ja eversti evp Ari Rautala luennoivat kurssilla.

George W. Bushin päätöksentekoa. ”Mihin hyökätään?”

Sodan jälkeä. Siinä vuonna 1973.

Maanpuolustaja kutsuttiin viimeiseen iltahuutoon

Pertti J. Louni itsenäisyysjuhlassa Korpilahdella 2011.

Tarmokas maanpuolustaja, majuri evp Pertti Juhani Louni kuoli äkillisesti 22.11.2013 kotonaan Korpilahdella. Pertti syntyi Seinäjoella 9.8.1941, kirjoitti ylioppilaaksi Seinäjoen lyseosta vuonna 1962, suoritti varusmiespalveluksensa Pohjan Prikaatissa, kotiutui vänrikkinä RUK:n kurssilta 113 vuonna 1964 ja valmistui luutnantiksi kadettikurssilta 51 vuonna 1967. Pertti ylennettiin yliluutnantiksi 1971, kapteeniksi 1976 ja majuriksi 1986. Hän suoritti huoltosiipiseerikurssin vuonna 1980.

Pertti palveli eri tehtävissä useissa eri joukko-osastoissa. Pertin omin sanoin: ”Leikilläni olen aina vastannut kysymykseen palveluspaikoistani kysyjälle: Helpompi sanoa, missä en ole palvellut!”. Pertti jäi eläkkeelle Kuopiossa Savo-Karjalan sotilasläänin Esikunnan taisteluvälinetoimiston päällikön tehtävästä vuonna 1990. Pertti oli tyytyväinen sotilasuraansa. Hän sai tehdä työtä, josta piti ja joka antoi hänelle paljon.

Eläkkeelle jäätyään Pertti ei jäänyt tuleen makaamaan. Pertti kirjoittaa harrastuksistaan: ”Pitkäaikaisin ja yhä edelleenkin jatkuva ja ehkä hienoin on partio ja siinä toimiminen.

Aloitin pienenä kolkkapoikana vuonna 1952...” Vapaaehtoinen maanpuolustustyö oli myös lähellä Pertin sydäntä. Pertti tuli mukaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimintaan jo sen aamuhämärässä 1990-luvun alussa. Pertti oli lukemattomilla kursseilla kouluttajana ja asiantuntijana. Hänen ominta alansa olivat ampu-

makoulutus, aseet ja taisteluvälineet.

Pertti oli monessa mukana; on mahdotonta luetella hänen kaikkia luottamustehtäviään eri yhdistyksissä. Partio, reserviläistoiminta, veteraanityö, maanpuolustuskoulutus ja seurakuntatyö sekä Lions Club-toiminta olivat tärkeä osa Pertin elämää. Vielä on mainittava radiot, radioamatööri-toiminta, elokuvat ja monet, monet mielenkiintoiset esitelmät... Pertillä riitti tietoa ja tarmoa.

Korpilahdella Pertti tunnettiin tarmokkaana reserviläisenä. Pertti oli pitkäaikainen Korpilahden Reserviupseerikerho ry:n varapuheenjohtaja, jonka vastuulla olivat mm Itsenäisyyspäivän ja Kaatuneitten muistopäivän seppälenlaskut ja kunniaartiit. Pertti huolehti myös sotainvalidien syyskeräyksen järjestelyistä Korpilahdella kunnes keräystoiminta lopetettiin.

Pertin kiinnostusta ase- ja sotahistoriaan osoittaa hänen toimintansa useissa alan yhdis-

tyksissä. Pertti oli Tourulan Kivääritehtaan Perilliset ry:n perustajajäsen ja puheenjohtaja, Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen Keski-Suomen osaston pitkäaikainen johtokunnan jäsen sekä Keski-Suomen Asehistoriallisen seuran jäsen.

Pertin pyyteetöntä työtä arvostettiin. Hän kirjoittaa: ”Ihmettelen itsekin mitä oikein olen tehnyt kun minua on palkittu muutamalla huomionosoituksella: Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan ritarimerkki, Suomen Reserviupseeriliiton hopeinen ansiomitali, Sotainvalidien

Veljesliiton hopeinen ansiomitali, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen rautainen ansiomitali, Kadettikunnan ansiolevyke ja Jääkäripataljoona 27 Perinneyhdistyksen pronssinen ansiomerkki.”

Tämä sydänjuuriaan myöten isänmaallinen soturi siunattiin sotilaallisin menoin Korpilahdella 14.12.2013.

Pertin tekstilainaukset on otettu hänen kirjoituksestaan, joka on julkaistu hänen kuolemansa jälkeen ilmestyneessä Korpilahden Joulu-lehdessä.

Teksti ja kuva: Matti Hyvärinen

Historiayhdistys Stella Polaris

Petäjaveden radio- ja puhelinmuseoon kokoontui reilu kolmisenkymmentä henkilöä paikalle 30.10. kuulemaan Esa Salldenin esitelmää syksyllä 1944 toteutusta Stella Polaris – operaatiosta.

Kyseessä oli Suomen sodan aikaisen radiotiedustelutiedon ja tiedusteluorganisaatioon kuuluneiden henkilöiden evakuointi Ruotsiin siltä varalta jos Neuvostoliitto murtaa Suomen puolustuksen ja miehittää maan. Operaation suunnittelu oli alkanut jo keväällä

Esa Salden ja desanttiradio.

1944. Historiallinen yhdistys Stella Polaris on perustettu neljä vuotta sitten ja idean isänä on toiminut Tampereella toimivan Vakoilumuseon johtaja Teppo Turja.

Närpiöön junalla

Junakuljetuksissa saapui kahden päivän aikana noin 500 ihmistä. Merimatka Ruotsiin alkoi 22. syyskuuta 1944 Nämpräsissä läheltä Närpiötä sijaitsevasta Österfjärdin satamasta.

Käytössä oli neljä laivaa: S/S Maininki (kuljetuksen johtaja Lauri Pöyhönen, 10-14 henkilöä), S/S Osmo (Erkki Pale, 240 henkilöä) ja S/S Georg (Rolf Laurén, 240 henkilöä) sekä Uudenkaupungin satamasta S/S Lokki-laivalla (Ragnvald Lautkari, 250 henkilöä). Kolme ensin mainittua alusta suuntasi kulkunsa Härnösandiin ja S/S Lokki saapui Gävleén.

Lähtijöitä oli kaiken kaikkiaan noin 750 henkilöä. Laivoihin pakattiin paljon laatikoita, joissa oli teknisiä laitteita ja arkistomateriaalia. Lisäksi mukana oli

matkustajien henkilökohtaiset tavarat. Rajavartioaseman päällikkö ilmoitti esimiehilleen laivojen lastina olevan sairaalatarvikkeita. Radiotiedustelun autoja ei voitu kuljettaa laivoilla, vaan ne ajettiin Tornion kautta Ruotsiin.

Sotilaat karanteeniin

Ruotsin puolella suomalaiset sotilaat internettiin karanteeniin kahdeksi viikoksi ja muita käsiteltiin pakolaisina. Vastaanottajat olivat varautuneet operaation muuttamaan kymmeneen johtohenkilöön, nyt saapuneita oli 750. Gävlessä perustettiin tilapäinen pakolaisleiri Teknilliseen korkeakouluun ja Härnösandissa kirkko toimi pakolaisten sijoituspaikkana. Suomalaiset upseerit saivat töitä Ruotsin "signaalitiedusteluorganisaatiosta", mutta siviilihenkilöstöllä oli vaikeampaa. Osa päätti palata Suomeen ja Valtiollinen Poliisi otti heistä 33 kiinni, mutta mitään syytteitä heitä vastaan ei nostettu.

Operaation rahoitus saatiin kassaan mm. myymällä tiedustelutietoa Yhdysvaltoihin, Ranskaan ja Japaniin. Vuonna 1946 Stella Polaris-operaatio tuli julkisuuteen. Operaation muistokivi sijaitsee laivojen lähtöpaikalla Närpiössä ja vuosipäivää vietetään 22. syyskuuta.

Kyynelradiomalleja.

Uusi näyttely avattiin Radio- ja puhelinmuseossa

- Löysin 1970-luvulla vanhan Helvar-merkin radion ja laitoin sen jemmaan. Näin luonnehti Kalervo Kovero Petäjaveden Radio- ja puhelinmuseolla 5.12. järjestetyssä näyttelyn avajaisissa oman radioharrastuksensa alkua. Sen jälkeen radioihin syntyi enemmän kiinnostusta ja niitä alkoi tarttua mukaan kirpputoreilta ja ihmisten ullakoilta. Kovero alkoi esitellä kokoelmaansa kotiolosuhteissa. Radioita oli tuolloin jo kertynyt 200-300 erilaista laitetta. Sellainen raja oli kotiolosuhteissa määrätty vaimon ohjeistamana, että makuuhuoneeseen niitä ei sitten tule yhtään. Vuonna 1995 Kalervo Kovero ja Esa Sallden tapasivat ja ryhtyivät miettimään, että radioille on perustettava museo. Näin on saanut alkunsa Petäjaveden Radio- ja puhelinmuseo.

Näyttelykuraattori Pia Pietarinen kertoo, että vuonna 1994 Petäjaveden vanhainkoti lopetti toimintansa kiinteistössä, jossa museotoiminta pääsi alkuun vuonna 1995. Museotoiminnasta vastaa yhdistys nimeltään Petäjaveden Van-

hojen Viestilaitteiden Museon Tukiyhdistys ry. Toiminnan aloitti viisi radioiden keräilijää. Museossa on neljä yksityistä kokoelmaa, museoyhdistyksen omia kokoelmia ja Suomen Radiohistoriallisen seuran kokoelmia. Yhteensä erilaisia laitteita museon suojista löytyy 3000. Joukossa on myös laaja-alainen kattausta sotilastoiminnan viestivälineisiin. Putkiradiot ovat vallitseva esineistö ja vanhimmat radiot ovat vuodelta 1924 ja puhelimet 1800-luvulta. Vanhimpiakin radioita pystyy kuuntelemaan. Museon toimintaan vaikuttavat radioalan harrastajat, jotka pitävä kunnia-asianaan saada radiot myös kuulumaan.

Museossa kävijöitä on vuositasolla ollut muutamia satoja. Erittäin suosituksi on muodostunut toukokuun viimeisenä lauantaina järjestettävä "rompepäivä". Näyttelykuraattori Pia Pietarinen antaa tilaisuudelle toisenkin nimen: "Antti-kielelektronikkatapahtuma". Silloin alan harrastajat kerääntyvät museolle ja heillä on tarjolla monenlaisia "putkia" näihin radiolaitteisiin ja kaikkea muuta antti-kielelektronikkaa ostettavaksi sekä vaihdettavaksi.

Museon ylläpitäminen tapahtuu talkoovoimin. - Talkoita pidetään kaksi kertaa kuukaudessa, toteaa Pia Pietarinen. Tänä vuonna Suomen Kulttuurirahasto myönsi sellaisen apurahan, että perusnäyttely pystyttiin uudistamaan. Museolla useasti käyvä Pekka Hämäläinen kertoo merkittävän historiatiedon radion ULA-lähetysistä. Ne alkoivat ensimmäisinä Helsingissä, Vaasassa ja Jyväskylässä vuonna 1953. Tämä lähetysmuoto on pysynyt muuttumattomana ja nyt näyttelyn avajaisissa Hämäläinen ottaa signaalin vastaan Helvar-radiolla vuodelta 1953.

Mikäli haluaa tehdä aikamatkan niihin aikoihin kun perheen olohuoneesta löytyi korkeintaan radiovastaanotin, niin silloin Petäjaveden Radio- ja puhelinmuseo tarjoaa konkreettista näihin muisteluihin. Jos omassa nurkassasi on aiempien vuosikymmenien toimimatonta radiokallusta, niin museolta löytyy alan harrastajia, jotka todennäköisesti saavat laitteesi toimimaan. Nyt paikalla olleet Suomen Radiohistoriallisen seuran kunniajäsenet Kalervo Kovero ja Pekka Hämäläinen lupasivat tähän auliisti apuaan ja asiantuntemustaan.

Tekstit ja kuvat:
Tapio Paappanen

Korsuradio vuodelta 1944. Kannessa shakkilauta iltojen ratoksi.

Näyttelyn avajaisissa 5.12. näyttelykuraattori Pia Pietarinen sai vierelleen kaksi Suomen Radiohistoriallisen seuran kunniajäsentä. Kalervo Kovero (vas.) ja Pekka Hämäläinen (oik.).

Kun hinta ratkaisee minimani

Vapaaherrantie 11
JYVÄSKYLÄ
p. 0290 801 640

www.minimani.fi

Canon
Business Center JKL

Tähtipalvelut Lauttaanaho

040-7448324
tahti.palvelut@pp.inet.fi

- Tilausajot 20-50 hlö busseilla
- Matkapaketit ryhmille
- Viron kylpylä- ym. matkat
- KATSO MATKOISTA
- www.lauttaanaho.com
- Tavarakuljetukset umpikuorma- autolla, jossa perälautanostin.

VERHOOMO

- 040-7268951/ Taina
- taina.verhoomo@hotmail.com
- Ajoneuvoverhoilu
- Huonekaluverhoilu
- Kankaat ja tarvikkeet

LÄHITAPIOLA
VAKUUTUKSET • PANKKI • SUOITUKSET

Tulkkina ihmisen ja tietotekniikan välissä
Relator
www.relator.fi

- Vakaasti väylällä -

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000
mika.juujarvi@lakiluotsit.fi

LAKILUOTSIT

Kokoukset, juhlat, ohjelmapalvelut, pitopalvelu

Laukaan
Tupaswillla

Ränssintie 5, Kuusa, Laukaa
www.tupaswillla.net
puh 0207 410 100

www.hurttahuoltamo.fi

Lihashuoltoa ja täyshoitoa Parhaalle
Ystävälle ammattitaidolla!

Hurttahuoltamo

Urheilukoirahieroja Tiina Siimeksellä
P. 044 - 2579008

Tilausajot 16-32 -paikkaisilla busseilla
sekä kahdella taksilla.
Toimialueena koko Suomi.
Myös pyörätuoli- ja paarikuljetukset.

Jousmäki

Veijo Jousmäki, Soini puh. 044-5288141

www.jousmaki.fi

PALVELUKSESSANNE 24H/VRK

Jokelan koulun 1. ja 2. luokan oppilaat ihahduttivat joululauluillaan veteraaneja, heidän perinteisellä joululounaalla 10.12.2013 Tikkakoskella.

**Veteraaneja
on Jyväskylässä
noin 570,
joista naisia
190**

Kiitosta keskustellen ja toimien

Sotaveteraanien keski-ikä on tällä hetkellä yli 90-vuotta. Useimmat heistä tarvitsevat ja saavat kotiin tuotavaa palvelua ja tukea erilaisiin asioihin. Yksinäisyys alkaa olla kuitenkin monen veteraanin suurin ongelma. Onko sinulla hetki aikaa olla keskustelevana ystävänä?

Itsenäisyyspäivän aikaan kuulemme ja luemme sotiemme veteraanille osoitettuja kiitoksia ja kuulemme toimenpiteistä heidän arkensa helpottamiseksi. Jyväskylän Sotaveteraanitoimistolla 27.11. järjestetyssä joulukahvitilaisuudessa olivat mukana Jyväskylän Sotaveteraanit ry:n, Lottaperinneyhdistyksen, Sotilaskotisisarten ja Maan-

puolustusnaisten jäseniä. Joulukahvien lomassa keskusteltiin veteraanityön haasteista. Päällimmäisenä veteraanijärjestöjen edustajien ja sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja Kari Korhosen puheista jäi mieleen huoli siitä, mistä uusia ihmisiä mukaan vapaaehtoistyöhön. Edes pieneksi hetkeksi. Veteraanit ovat entistä huonompikuntoisia ja

myöskin pyyteetöntä vapaaehtoistyötä tekevien joukko vanhenee.

Moni veteraani elää arkea, jossa ystävät ja sukulaiset ovat kaukana tai niitä ei ole ollenkaan. Arjessa on vähän ihmisiä, joille puhua tavalisia asioita. Vierailijoillakin useimmalla on kiire, eikä kunnollista keskusteluhetkeä saada aikaiseksi. Moni veteraani toimii vielä puolisonsa omaishoitajana.

Useammalla veteraanilla on todellinen tarve keskustelukaverista tai henkilöstä, joka lähtee mukaan asiointireis-

Suomessa on noin 32 500 veteraaneja, joista naisia on noin 35 %.

suille tai virkistätymishetkiin. Tueksi ja turvaksi.

On monta tapaa olla ystävä tai osallistua tukitoimintaan. Jokaiselle löytyy sopiva tapa kantaa vielä kortensa kehoon.

Ystäväasiassa eteenpäin pääsee olemalla yhteydessä

Jyväskylän Sotaveteraanien yhdistyksen

- Marjatta Linnaan 014 213332
- Mariana Sippeliin 045 8606120
- tai Kari Korhoseen 040 7436372

tai sähköpostilla
sotaveteraanit.jkl@elisanet.fi

Ansioituneet 2013

**Kultainen
maanpuolustusmitali
miekkojen kera**

**Leila Saikkoselle
Tikkakoskelle**

Päällystön Naisten Liitto ry:n ja Naisten Valmiusliitto ry:n hakemuksesta myönnetty tunnustus luovutettiin Leila Saikkoselle VNL:n puheenjohtaja Anne Holmlundin toimesta 21.11. Helsingissä Naisten Valmiusliiton syyskokouksen yhteydessä.

Leila Saikkonen on toiminut Luonetjärven Päällystön Naisten aktiivisena toimivana jäsenenä vuodesta 1976. Yhdistyksen puheenjohtajana hän on ollut 8 v. Valtakunnallisen Päällystön Naisten Liiton toimintaan hän on osallistunut hallituksen jäsenenä, sihteerinä sekä toiminut puheenjohtajan 5 v.

Leila Saikkonen on ollut Naisten Valmiusliiton hallituksessa 6v ja järjestön Keski-Suo-

men Alueneuvottelukunnan jäsenenä sekä sihteerinä 6 v.

Hän on osallistunut aktiivisesti NVL:n valtakunnallisiin Nastaharjoituksiin, toimien mm. kurssilaisena, kuljetustoimiston päällikkönä ja huoltopäällikkönä.

Kurssin johtajana hän on toiminut useamman kerran Henkilökohtaisen turvallisuuden, Henkisen tuen kurssilla sekä toiminut kouluttajana Kodin turvallisuus ikääntyville kurssilla.

Seuraavan kerran hän on kurssin johtajana Yrittäjänaisille järjestettävällä Protokolla/etikettikurssilla 15.3.2014 Jyväskylässä ja lokakuussa Tikkakoskella kouluttajana Kodin turvallisuus ikääntyville kurssilla.

Maanpuolustushenkinen nainen tule mukaan toimeliaiden naisten joukkoon!

*naisten sivut
- Eila Keinonen*

Tule mukaan viettämään ikimuistoisia hetkiä toisten maanpuolustushenkisten naisten seurassa, kehittämään omaa osaamistasi ja verkostoitumaan!

Keski-Suomen Maanpuolustusnaisten piirin puheenjohtaja Tiina Ronkainen toivoo mahdollisimman monen naisen tulevan tutustumaan Maanpuolustusnaisten toimintaan ja liittymään jäseneksi. Keski-Suomen piirin alueella toimii neljä jäsenyhdistystä: Keurusseudun Maanpuolustusnaiset ry, Maanpuolustusnaisten Jyväskylän yhdistys ry, Saarijärven Maanpuolustusnaiset ry ja Ääneseudun Maanpuolustusnaiset ry.

Paikallistasolla toimitaan

Maanpuolustusnaisten paikallisyhdistysten ohjelmassa on maanpuolustusvalmiutta edistäviä tapahtumia sekä mukavaa yhdessäoloa toiminnallisella tavalla: erilaisia retkiä sekä kunto- ja liikuntatapahtumia, kokouksia, ajankohtaisia esitelmä- ja juhlatilaisuuksia. Veteraanien perinteen siirtäminen tuleville sukupolville on yhdistyksissä tärkeässä asemassa.

Turvallisuustaitojen opiskelu kiinnostaa

Maanpuolustusnaisten Liiton omaa koulutusta on vuosittain järjestettävä valtakunnallinen maastovaellus jostapahtumasta. Seuraava on 16-18.5. 2014

järjestettävä Jotos Vellamo Lahdessa. Luvassa on 4 neljän hengen partiolle haastavia rasteja: sorminäppäryyttä, tietoa, taitoa ja elämäntekoa.

Maanpuolustushenkistä koulutustarjontaa täydentää MPK:n järjestämät koulutukset ja Naisten Valmiusliiton Nasta-harjoitukset. Kaikki nämä koulutukset mahdollistavat laajan tarjonnan arjen turvallisuustaitojen opetteluun sekä koulutautumiseen kouluttajaksi ja kurssinjohtajaksi.

Tutustu toimintaan ja tule mukaan!

Paikallisten maanpuolustusnaisten toiminnasta saat lisää tietoa www.ksrespiirit.fi

-> Maanpuolustusnaiset 2014 tiedotteesta ja naisjärjestöjen ensi vuoden alustavasta tapahtumakalenterista.

Kaikenikäisiä naisia kaivattaisiin lisää yhdistyksiimme toimintaan mukaan, toteaa Tiina Ronkainen.

**MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSBILDNINGSFÖRENINGEN**

**LÄNSI-SUOMEN MAANPUOLUSTUSPIIRIN
KESKI-SUOMEN KOULUTUS- JA
TUKIYKSIKKÖ (KSKOTUYKS)**

Ilmoittaudu kursseillemme osoitteessa www.mpk.fi

Kotuyksikön päällikkö Riku Tenhunen, puh. 040 751 5233
Koulutuspäällikkö Jukka Särkinen, puh. 040 934 2205

KESKI-SUOMEN KOULUTUS- JA TUKIYKSIKÖN KURSSITARJONTA TAMMI-MAALISKUU 2014

Alla on osa Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikön (KStukiyks) kurssitarjottimesta alkuvuonna 2014. Parhaiten pääset tutustumaan kursseihin osoitteessa www.mpk.fi -**Tutustu kursseihin ja ilmoittaudu - Valitse alue kohdasta Keski-Suomi - Hae.** Nyt näet näkymässä KSKotuyksikön kurssit, joita plikkaamalla pääset ko kurssin etusivulle, sisältöön ja lisätietoihin. Sivuja päivitetään jatkuvasti. Kurssien ajankohdat alla ovat osittain avoimna ja suunnitelmallisia joten **tarkista tarkka ajankohta sivuiltamme kyseisen kurssin kohdalta.**

Huomio puolustusvoimien tilaamasta koulutuksesta!

Puolustusvoimien MPK:lta tilaama koulutus on aina sotilaallista koulutusta. Keski-Suomen aluetoimisto (KSALTSTO) kutsuu reserviläiset vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH) puolustusvoimien tilaamille kursseille lähettämällä veh-kutsun ja MPK:n kurssitiedotteen. Reserviläinen, joka et ole saanut veh-kutsua ao kurssille, mutta tunnet mielenkiintoa kurssia kohtaan ja tunnet kuuluvasi kohdejoukkoon, voit ilmoittaa kurssihalukkuutesi ilmoittautumalla kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä (THJ). Tämän jälkeen MPK esittää sinua kurssin tilanneelle puolustusvoimien yksikölle kutsuttavaksi kurssille. Kyseinen puolustusvoimien yksikkö tekee päätöksen valinnastasi. Mikäli sinut hyväksytään kurssille, saat siitä KSALTSTO:n lähettämän veh-kutsun ja kurssitiedotteen, et muuta ilmoitusta. *HUOM! Mikäli ilmoitat KSALTSTO:lle tulevasi kurssille (=ilmoitat tulosi veh-kutsun B-osalla), muuta vahvistusta tai ilmoitusta et saa. Korvaavat kh-vuorokaudet saat sot.valm.palv. kursseilta vain silloin kun olet itse kirjautunut kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä ns. pysyvänä käyttäjänä.*

1. Puolustusvoimien tilaama koulutus (veh)

KURSSIN AJANKOHTA	KURSSI	PAIKKA
15.-16.2.2014	EHAS-kurssi (Ensihoitoasema)	Tikkakoski
8.-9.3.2014	Aluevalvontakurssi	Tikkakoski
22.3.2014	Maakuntajoukkojen marssi (Kunto-jotos)	Tikkakoski
29.-30.3.2014	Esikuntatyöskentelykurssi	Tikkakoski
29.-30.3.2014	Väapelikurssi	Keuruu

2. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus

25.-26.1.2014	Mielenterveyden ensiapu 2-koulutus (MTEA 1 suorittaneille)	Tikkakoski
1.-28.2.2014	Etsintäkurssi ILMASK:n varusmiehille	Tikkakoski
8.2.2014	Henkilösuojauskurssi	Tikkakoski
15.2.2014	KSKOTU:n koulutus- ja suunnittelutilaisuus 1/2014	Tikkakoski
5.-7.3.2014	Suez- ja Kypros- 1973-1975 palvelleiden palveluskokemusten purku	Tikkakoski
8.-9.3.2014	Kaukopartiohihti (Talvijotos)	Utti
13.-14.3.2014	SNOW SURVIVAL-opiskelijan selviytymiskurssi	Tikkakoski
1.-30.3.2014	Hiihtomarssi	Tikkakoski
15.-16.3.2014	Rauhanturvaajan tukipuhelinpäivystäjäkurssi	Tikkakoski
15.-16.3.2014	Mielenterveyden ensiapu 1- koulutus	Tikkakoski
15.3.2014	Taistelijan testiammunta tutuksi	Tikkakoski
22.3.2014	Kouluttajakurssi	Tikkakoski

3. Varautumis- ja turvallisuuskoulutus (VARTU)

1.1.-31.12.2014	SARES-koulutusryhmä	Tikkakoski
1.1.-21.2.2014	LUMIOLIO, nuorten talvikurssi	Joutsa/Tikkakoski
31.1.-2.2.2014	Faitterit-soittokunnan soitto- ja äänityskurssi	Tikkakoski
1.-28.2.2014	Järjestyksenvalvojan kertauskurssi	Tikkakoski
23.2.2014	Valjakkohiihtokilpailu	Tikkaoski

4. Muu koulutus ja tapahtumat

13.3.2014	Talvisodan päättymisen muistotilaisuus	Jyväskylä

**HYVÄÄ JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA
VUOTTA 2014
JÄSENILLEMME
JA
YHTEISTYÖKUMPPANEILLEMME
TOIVOTTAA
TIKKAKOSKEN RESERVILÄISET RY**

TÄHTÄÄPÄ TÄNNEPÄIN.

**Aseet, ampumatarvikkeet ja
armeijavarusteet palvelevista
erikoisliikkeistämme:**

Armoria Jyväskylä
Sorastajantie 1A
p. 020 729 9850

Armoria Tampere
Teiskontie 20
p. 020 729 9857

Armoria Kuopio
Tulliportink. 27
p. 020 729 9852

SISÄAMPUMARATA - ELÄMYSPALVELUT
KURSSIT JA KOULUTUS - ASEÄILYTYS JA -LEASING

ARMORIA TRAINING CENTRE

Varikkotie 160, Vaajakoski - p. 020 7299 854 - atc.armoria.fi

AVOINNA:
ti-pe 10-17
la 10-14

**MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN
KÄYTTÖSTÄ POISTAMAA JA
HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA:**

**Vaihtuva valikoima mm.
vaatteita, nahkasaappaita,
varsikenkiä, asealan materiaalia,
ja paljon muuta!**

Sorastajantie 1 A
40320 JYVÄSKYLÄ
p. 040 315 7666

Harvialantie 2
13210 HÄMEENLINNA
p. 040 315 7777

Alasintie 3-7 B 11
90400 OULU
p. 040 315 7888

www.sa-kauppa.fi
www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

O.K. AUTO OY

www.okauto.fi • www.toyota.fi
• www.vaihtoot.net

www.savotta.fi
www.savottastore.fi

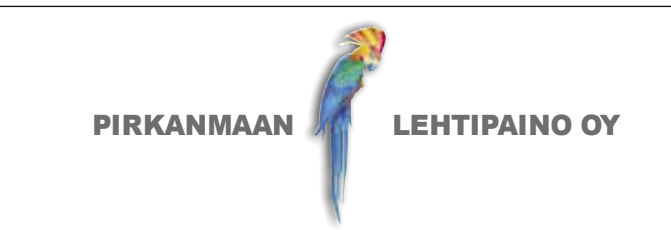

Rakennusliike

PEKKA HÄMÄLÄINEN OY

**Puistojen ja viheralueiden kalustaja
Kauppakatu 14, 40100 Jyväskylä**

www.nammo.com

Autamme yritystäsi
KASVUUN

020 771 5660 www.jykes.fi

www.kopijyva.fi

- Painotuotteet
- Tekniset piirustukset
- Suurkuva- ja messutuotteet
- Mikrokuvaus
- Digitaalinen tallennus

Viestinnän moniosaaja

Ahjokatu 12, Jyväskylä
Puh. 020 792 4400
Ma-pe 9-17 (myymälä, huolto)
La 10-15 (myymälä)

www.midare.fi

LASSILA & TIKANOJA OYJ

Meille voit soittaa koska tahansa

Asiakaspalvelumme henkilöasiakkaille suomeksi
0200 3000 on avoinna ma-su 24 h/vrk.

Jyväskylä

Nordea Pankki Suomi Oyj

www.taipaleentila.com

- * juhlat ja kokoukset maalaismaisemassa
- * majoitusta rauhallisissa rantamökeissä ja piha-aitoissa
- * luonnonmukaisesti kasvatettua naudanlihaa

MONIMERKKIKORJAAMO

K. BOROVKOFF KY

Puh. 014 543 910

Haapakorventie 1
44200 Suolahti

autokorjaamo.borovkoff@pp.inet.fi

Jyväskylä • Suolahti • Pieksämäki • Varkaus • Viitasaari

Rakennusteollisuus RT • Talonrakennus • Tuoteteollisuus • Infra • Pinta • Tekninen urakointi

Aidosti paikallinen

- Varmasti suomalainen

KEURUU • KONNEVESI • PETÄJÄVESI • MULTIA
KANNONKOSKI • KYJÄRVI • LANNEVESI • HANNULA

Tervetuloa asioimaan!

www.poppankki.fi

www.yrityskehitys.com

Rakennuspalvelu

- Uudisrakennukset
- Saneeraukset
- Maalaus/tapetointi
- Vesieristys/laatoitustyöt
- Peltityöt
- Pienkaivurityöt

☎ 0400 916 365

marktopoy@gmail.com
T.Hakkarainen Äänekoski

TIETOAKSELI YHTIÖT

Talousohjaus
www.tietoakseli.fi

Toiminnanohjaus
www.valueframe.com

Johtaminen
www.odeco.fi

ILMAVOIMAT

Sitä on ilmassa.

Hae varusmieheksi Ilmasotakouluun.

Kylpylähotelli
Peurunka

Protacon Group

Luotettavia palveluita

Erätukku

Jyväskylä, Sorastajantie 1

www.eratukku.fi

Liikunnan ja
kansanterveyden
edistämissäätiö LIKES
Viitaniementie 15a
40720 Jyväskylä
www.likes.fi

PEAB

POHJOISMAINEN YHTEISKUNTARAKENTAJA

KURIKKA TIMBER

Danske Bank

PIK|VAL

www.pikval.fi

Kuoppala Finland Oy

Viherrakentamisen kokonaispalvelut: piha- ja vihersuunnitelmat
viherrakennus ja -hoitotyöt

Vaajakosken
toimipiste
Puuralantie 4
40800 Vaajakoski

Päivystysnumeromme:
Puh. 020 400 6495

www.kuoppala.fi

Kuoppala Finland

Hiomo

www.hiomokantanen.fi

KANTANEN OY

Moottorikoneistusta vuodesta 1977

Puh. 020 7419 800

Kankitie 8, 40320 JYVÄSKYLÄ

Avoimna
7.30–16.30

KAKKONEN-YHTIÖT

Saarioinen

Kaksi reservin majuria - yksi sotilasmestari

Reservin ylennykset Keski-Suomessa 6.12.2013

MAJURIKSI

Laukkanen Ari-Pekka Hankasalmi
Salonen Jukka Sakari Keuruu
LÄÄKINTÄMAJURIKSI
Halonen Jaakko Ilkka Jyväskylä
LÄÄKINTÄ-KOMENTAJAKAPTEENIKSI
Sopanen Jouni Tapani Jyväskylä
KAPTEENIKSI
Hytönen Kari Pekka Juhani Jyväskylä
Kettunen Martti Mikael Muurame
Kuoppala Anssi Jaakko Jyväskylä
Liehu Saku Hannu Tapio Jyväskylä
Suosaari Voitto Sakari Jämsä
YLILUUTNANTIKSI
Hanka Juhani Jorma Jämsä
Hukka Markku Juhani Laukaa
Karjalainen Jarmo Kalevi Kinnula
Kuitunen Sami Ilmari Jyväskylä
Kukkola Teemu Sakari Jyväskylä
Rinta-Antila Sami Petteri Jyväskylä
Saalamo Matti Juhani Jyväskylä
Siikki Jukka Olavi Jyväskylä
Vanhainen Petri Olavi Jyväskylä
LÄÄKINTÄYLILUUTNANTIKSI
Peltonen Pertti Eino Johannes
Jyväskylä
LUUTNANTIKSI
Annala Juho Erkki Petteri Jyväskylä

Hilliaho Lauri Johannes Jyväskylä
Hokkanen Martti Joonas Jyväskylä
Ikäläinen Matti Tauno Tapio
Jyväskylä
Kivelä Anu Johanna Uurainen
Käppi Tuomas Tapio Manasse
Jyväskylä
Myllylä Tapio Nikolai Laukaa
Pihlaja Tuomo Antero Hankasalmi
Pohjosaho Jari Martti Karstula
Pottonen Pauli Juha Laukaa
Raisio Tero Juhani Jyväskylä
Somiska Mikko Tuomas Äänekoski
Suoniemi Antti Mikael Hämeenlinna
Vaissi Juho Ilmari Keuruu
Väisänen Mikko Saku Jyväskylä
LÄÄKINTÄLUUTNANTIKSI
Norja Esa Heikki Tapio Jyväskylä
VÄNRIKSI
Karjalainen Mika Juhani Uurainen
Salo Olli Eemil Jyväskylä

SOTILASMESTARIKSI

Mikkonen Jari Kalevi Jyväskylä
Sotilasarvoon: VÄÄPELI
Helander Markus Olavi Petäjavesi
Kortelainen Juhani Mikael Jämsä
Savonrinne Sami Johannes Hankasalmi
YLIKERSANTIKSI

Hintikka Jussi Tapio Konnevesi
Kalho Jarmo Juhani Jyväskylä
Kekarainen Juho Eemil Jyväskylä
Konttinen Jouni Kullervo Jyväskylä
Lappi Miia Riina Rebekka Jyväskylä
Launis Esa Juhani Muurame
Nieminen Vesa Kimmo Kalevi Laukaa
Saarimäki Hannu Pekka Kaleva Keuruu
Salomaa Marko Antero Jämsä
Saunajoki Ville Kalevi Jyväskylä
Seppälä Jarmo Jeremias Jyväskylä
Veistämö Kimmo Heikki Jyväskylä
Viherväs Jani Petteri Jyväskylä
Västi Ilkka Juha Kristian Karstula
Ylönen Tuomo Veli Jyväskylä
KERSANTIKSI
Alanen Ville Juho Jyväskylä
Heinänen Matti Veli Tapani Petäjavesi
Hämäläinen Sami Ensio Jyväskylä
Ikäheimonen Jouni Tapani Jyväskylä
Jäntti Ari Petteri Uurainen
Kivistö-Rahnasto Tomi Otto Jyväskylä
Lehtolainen Ulla Sinikka Äänekoski
Lukkarinen Teemu Olavi Jyväskylä
Murtomäki Mauri Juhani Jyväskylä
Myllykoski Heikki Wilho Ilmari
Muurame
Peltomäki Juha Ilmari Jyväskylä
Riekkinen Mari Helena Jyväskylä

Rihkajärvi Raimo Tapani Jämsä
Ryymän Jaakko Sakari Laukaa
Saunamäki Olavi Kullervo Jyväskylä
ALIKERSANTIKSI
Hakkarainen Heikki Juhani Jyväskylä
Hyvönen Jari Petri Kalervo Jyväskylä
Kunelius Pasi Olavi Jyväskylä
Laakso Pekka-Olavi Jyväskylä
Mäkelä Teijo Tapani Jyväskylä
Nurmela Jukka Petri Jyväskylä
Patama Tatu Johan Jyväskylä
Pynnönen Petri Markus Karstula
Rutanen Lassi Antero Laukaa
Varila Juha Petteri Jämsä
Vasalampi Sauli Juhani Kinnula
Väänänen Sami Petteri Uurainen
KORPRAALIKSI
Haukkala Sami-Pekka Jyväskylä
Hepola Aaro Viljami Jyväskylä
Honkonen Henri Johannes Jyväskylä
Hoppula Severi Matias Uurainen
Hyvönen Antti Petteri Jyväskylä
Hyvärinen Juha Matti Jyväskylä
Järvinen Mikko Tapani Jämsä
Kekoni Veijo Ilari Konstantin Laukaa
Kivi Mikko Jalmar Jyväskylä
Koikkalainen Jarmo Ensio Toivakka
Kuha Anssi Teppo Ylermi Pihtipudas
Kuivalainen Mika Päiviö Muurame

Sotilasarvoon: **KORPRAALI**
Käkränen Ossi Kristian Vaasa
Lauttamus Markku Tapani Jyväskylä
Linna Kari Kristian Multia
Noronen Heikki-Pekka Jyväskylä
Paavola Timo Olavi Jyväskylä
Pulkkinen Timo Juhani Jyväskylä
Pylvänäinen Olli Aleks Jyväskylä
Rantala Timo Juhani Jyväskylä
Rintanen Niko Mauno Kristian
Äänekoski
Rutanen Mikko Tapani Jyväskylä
Saarinen Väinö Otto Emil Konnevesi
Saastamoinen Väinö Emil Viitasaari
Siipola Risto Johannes Viitasaari
Viertola Sonja Kristiina Jyväskylä
Wargh Klaus Lauri Muurame
YLIMATRUUSIKSI
Koskela Arttu Ilkka Juhani Jyväskylä
Sankari Petri Matias Jämsä

Maailmanmestarista reservin majuri

Jukka Salonen muistetaan kiva-riammunnan maailmanmestarinä vuodelta 1994.

Hän aloitti Keski-Suomen Pioneeripataljoonassa vuonna 1979. Virkauraan liittyvät kurssit ja opetusupseerin tehtävät vaihtelivat

1980-luvulla. Viimeiset yhdeksän vuotta puolustusvoimien palveluksessa Jukka Salonen oli Pioneerikoulussa opettajana ja toimi mm. kahden viimeisen opistoupseerikurssin johtajana. Hän siirtyi puolustusvoimista reserviin 31.1.2007.

Räjätystyöt ja panostajien koulutus tuli tutuksi jo Pioneerikoulun aikana ja niinpä oli varsin luonnollista, että ylipanostajan pätevyyden omaavan Salosen toiminta jatkui reserviin siirtymisen jälkeen samalla alalla. Hän siirtyi Suomen suurimman ammatillisen oppilaitoksen Amiedun rakennusosastolle panostajakurssien johtajaksi ja opettajaksi. Työhön kuului Opetusministeriön johtamia hankkeita panostajakurssien kehittämiseksi ja oppikirjojen kirjoittamistyötä. Salosen kirjallista tuotantoa alalle edustaa Tehtäväkirja, joka ilmestyi vuonna 2009. Lisäksi hän kirjoittanut osakokonaisuuksia Raimo Vuolion teokseen Räjätystyöt 2011.

Vuodesta 2011 lähtien Jukka Salonen kuulunut Sosiaali- ja Terveysministeriön nimittämään panostajakoulutuslautakuntaan asian- tuntijajäsenenä, jonka tehtävänä on johtaa ja valvoa panostajien koulutusta ja ottaa osaa alan lainsäädännön kehittämiseen. Jukka Salonen kuuluu kahdeksan henkilön joukkoon Suomessa, joilla on Sosiaali- ja Terveysministeriön myöntämä panostajien kuulustelu-oikeus. Se tarkoittaa käytännössä eri tasoisten panostajan tutkintojen vastaanottamista. Salosen asiantuntijaroolia on tarvittu mm. Espoon Matinkylän räjähdysnettomuuden selvittelyssä aina oikeussaleissa asiantuntijatodistajana esiintymiseen asti. Vuoden 2012 alusta alkaen opetustyön luonne on muuttunut freelance-tyyppiseksi ja toimintalueena on koko Suomi.

Majurin sotilasarvo tuli Jukka Saloselle yllätyksenä. Hän kokee tyytyväisyyttä siitä, että tällainen huomionosoitus kohdentuu ”aitoa” kenttätöitä tehneelle henkilölle.

Kunniamerkeillä palkittiin

Vasemmalta: Viestiristi Jarmo Siltanen, RUL:n hopeinen am Pekka Ruuskanen, Kadettikunnan ansiomitali Pekka Ahonen, RUL:n hopeinen am Erkki Pastinen, ResUl:n hopeinen am Kari Löfgren, JRU:n kultainen am Kai Jörgensen ja ResL:n kultainen am Kari Kilpeläinen.

Kuhmoisissa tutut miehet vartiossa

Kuhmoislaisten Kari Paajasen ja Matti Enqvistin itsenäisyyspäivään kuuluu kunniavartio. Se on kuulunut jo 40 vuotta ja perinne jatkuu edelleen.

Matti Enqvist kertoo muutta-neensa Kuhmoisiin vuonna 1971, jolloin liittyi reservin aliupseereihin. Kari Paajanen, joka on toiminut reserviupseerikehon puheenjohtajana parikymmentä vuotta muistelee aloittaneensa kunniavartiossa vuoden 1976 paikkeilla.

Miehet pukeutuvat m/58-mallin mukaisiin harmaisiin univormuihin, jotka kunta aikoinaan kustansi reserviläisyhdistyksille. – Niin kauan kuin puku mahtuu päälle, kunniavartiotehdävää hoidetaan, toteaa Paajanen ja jatkaa samantien: - Tästä on kyllä tullut sellainen perinne, että se kuuluu niin kiinteästi itsenäisyyspäivään, ettei siitä oikeastaan voisi luopua. Missään tapauksessa tehtävä ei ole rasite. Matti Enqvist työskentelee olevansa samaa mieltä.

Kari Paajanen ja Matti Enqvist olivat jälleen kunniavartiossa.

Sotilaspiirin esikunnan lakkaut-taminen Lahdessa ja siirtyminen Jyväskylän sotilaspiirin alaisuuteen on merkinnyt reserviläisten toiminnan hiipumista. Jäsenistö on ikääntynyt ja itsenäisyyspäivän kunniavartio on tällä hetkellä yhdistysten ainoa ulospäin näky-

vä toiminnan muoto. Se hoidetaan kuitenkin kunniakaasti ja hyvin.

Tekstit ja kuvat:
Tapio Paappanen
Hannu Karjalainen

Vasemmalta: JRU:n hopeinen am Saku Liehu, ResL:n kultainen am Jukka Palm ja Veijo Naarajärvi.

Reserviläisliiton palkitsemiset:

Ansioristi
Hyppönen Jouko
Tuunanen Pekka
Kultainen ansiomitali
Naarajärvi Veijo
Palm Jukka
Kilpeläinen Kari
Hopeinen ansiomitali
Ahonen Pekka

Ikäheimonen Kauko
Lehikoinen Arto
Löfgren Kari
Tuominen Olavi
Virtanen Eero
Pronssinen ansiomitali
Ahola Juhani
Hyppönen Juhani
Kytöjoki Jarmo
Kytöjoki Kyösti

Leppilampi Jussi
Reiman Timo
Salminen Pertti
Rossi Milla

ResUl:n palkitsemiset
Hopeinen ansiomitali
Löfgren Kari
Pronssinen ansiomitali
Kettinen Oskari